

คู่มือ การประเมินมาตรฐานคุณภาพ

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง	1
นิยามของคำสำคัญ	1
การจำแนกประเภทของแหล่งธรรมชาติประเภทแก่ง	3
กรอบแนวคิดในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน	4
การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง	4
องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	4
องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	5
องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ	5
องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่ง	6
การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง	7
กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่ไม่มีกิจกรรมการล่องแก่ง	7
กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีกิจกรรมการล่องแก่ง	8
ตัวอย่างการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง	10
ภาคผนวก :	31
แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง	33
ประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว	55

ความสำคัญของมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงอนุรักษ์ประเภทหนึ่ง แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งบางแห่งได้ถูกพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวแบบผจญภัย กึ่งอนุรักษ์ธรรมชาติ (Soft Adventure Tourism) ซึ่งเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างใหม่สำหรับประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทอื่นๆ

แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งนั้น มักจะอยู่ในเขตป่าต้นน้ำที่มีความเปราะบางทางธรรมชาติ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง รวมทั้งป่าดิบชื้นที่มีระบบนิเวศที่ซับซ้อน ในระยะแรกกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทแก่ง เริ่มต้นด้วยการใช้ไม้ไผ่มาทำเป็นแพล่องลำน้ำ ซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ แต่เนื่องจากการท่องเที่ยว ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วเป็นเหตุให้ป่าไผ่ลดลง จึงมีการนำเรือยางเข้ามาใช้ทดแทนและมีอุปกรณ์ป้องกันภัยต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อให้มีความปลอดภัยสำหรับกิจกรรมการล่องแก่งมากขึ้น เช่น หมวกกันกระแทก เสื้อชูชีพ เป็นต้น ต่อมาการท่องเที่ยวประเภทแก่งได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นจากนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวแนวผจญภัย ประกอบกับความสวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ของสภาพป่าไม้ ความท้าทาย และความน่าตื่นเต้นของการล่องแก่งที่เปรียบเสมือนการเอาชนะธรรมชาติ จึงเป็นจุดดึงดูดสำคัญให้มีการเปิดพื้นที่ท่องเที่ยวประเภทแก่งเพิ่มมากขึ้น แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งหลายแห่งจึงมีนักท่องเที่ยวนิยมเข้าไปล่องแก่งเป็นจำนวนมากในแต่ละปี เช่น แก่งหินเพิง ทีลอซู แก่งลำน้ำเข็ก เป็นต้น แต่การเปิดพื้นที่ทางธรรมชาติหรือการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทแก่งซึ่งเป็นกิจกรรมในพื้นที่ที่มีความเปราะบาง ประกอบกับ การท่องเที่ยวประเภทแก่งนั้นเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างใหม่จึงส่งผลให้อาจมีการจัดการที่ไม่ดีนัก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่ ความเสื่อมโทรมของแหล่งธรรมชาติ รวมทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว ดังนั้น การกำหนดกรอบหรือเกณฑ์มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวประเภทแก่งให้ชัดเจนจึงมีความจำเป็น ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว ได้นำเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการพัฒนารวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง เพื่อยกระดับมาตรฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในด้านของคุณภาพของสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการแหล่งท่องเที่ยว นั้นๆ รวมทั้งเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวประเภทแก่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

นิยามของคำสำคัญ

แก่ง (Rapid) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึง พืดหินหรือ ไชตหินที่ กีดขวางทางน้ำ มักจะมีตามต้นแม่น้ำ

แก่ง หมายถึง ไชตหิน หมู่ของไชตหิน หรือหมู่เกาะกลางลำน้ำ ที่ตั้งขวางทางน้ำอยู่ ทำให้ลำน้ำช่วงนี้ ไหลแรง โดยมากพบตอนต้นๆ ของแม่น้ำ ลำธาร โดยบริเวณลำน้ำที่มีพืดหินหรือไชตหินที่อยู่กลางลำน้ำนั้น อาจถูกท่วมได้ในฤดูที่มีปริมาณน้ำมาก การไหลของน้ำในลำน้ำที่มีสภาพดังกล่าวจะเป็นการไหลที่แรงและเร็ว ความเร็วของกระแสน้ำได้ผิวน้ำและระดับน้ำจะแตกต่างกัน โดยช่วงต่ำกว่าผิวน้ำลงไปกระแสน้ำจะค่อยๆ ลด ความเร็วลง (สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547)

ทั้งนี้ การไหลของน้ำในลำน้ำ (gradient) สามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ แก่ง (rapid) ซึ่งน้ำจะไหลเร็วและแรงมาก และแอ่ง (pool) น้ำจะไหลช้าและมีความลึกมาก โดยทั่วไปบริเวณ ดันแก่ง น้ำจะไหลเอื่อยและช้ากว่ากลางแก่งหรือปลายแก่ง บริเวณจุดโค้งของลำน้ำจะมีผลต่อการไหลของน้ำด้วย กล่าวคือ บริเวณจุดโค้งด้านนอกของลำน้ำ กระแสน้ำจะไหลปะทะกับตลิ่งริมน้ำ เกิดการกัดเซาะเป็นร่องน้ำลึก ส่งผลให้กระแสน้ำบริเวณจุดโค้งด้านนอกไหลแรงกว่าจุดโค้งด้านใน นอกจากนี้บริเวณจุดโค้งด้านนอกที่ถูกกระแสน้ำกัดเซาะอาจก่อให้เกิดหินแหลมคมใต้น้ำที่มองไม่เห็น รวมถึงต้นไม้หรือกิ่งไม้ที่ล้มขวางทางน้ำ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อลูกเรือ นักท่องเที่ยว และตัวเรือได้

แก่ง เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นบริเวณแม่น้ำ คลอง ห้วย โดยเฉพาะบริเวณต้นน้ำ โดยแก่งเกิดจากโขดหินหรือโขดดินที่กีดขวางทางน้ำ ซึ่งเป็นลักษณะทางกายภาพเฉพาะที่สำคัญของแก่งที่จะสามารถเห็นได้ชัดเจนในฤดูแล้ง ซึ่งแก่งแต่ละแห่งยังมีลักษณะเฉพาะของ แต่ละพื้นที่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ ที่ส่งผลให้แก่งแต่ละแห่งมีความโดดเด่นและความสวยงาม ตลอดจนความยากง่ายและความท้าทายในการล่องแก่งที่แตกต่างกัน เช่น ปริมาณการไหลของน้ำ (volume หรือ discharge) ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแก่ง กล่าวคือ ในช่วงฤดูแล้งจะเห็นแก่งเด่นชัดมีความสวยงามมากที่สุด เนื่องจากปริมาณการไหลของน้ำน้อยและสามารถล่องแก่งได้ ส่วนช่วงฤดูฝนปริมาณการไหลของน้ำจะมากทำให้เกิดอันตรายจากการล่องแก่งได้ เนื่องจากไม่สามารถมองเห็นร่องน้ำหรือโขดหินที่จมอยู่ใต้น้ำ จึงไม่นิยมล่องแก่งในช่วงฤดูฝน หรือในด้านความกว้างของลำน้ำ (river width) ที่มีผลต่อการล่องแก่ง โดยช่วงแคบและช่วงกว้างของแม่น้ำหรือฝิ่งน้ำจะมีผลต่อทิศทางการไหลของกระแสน้ำที่แตกต่างกัน ตลอดจนมีผลต่อความเร็วของกระแสน้ำที่ต่างกันด้วย บริเวณใดที่ไหลผ่านช่วงแคบๆ และท้องน้ำมีลักษณะรูปตัววีหรือรูปกรวย สายน้ำจะถูกบีบอัดเข้าหากันเกิดเป็นกระแสน้ำพุ่งไหลเร็วและมักจะมีระดับลึก เมื่อน้ำไหลผ่านบริเวณที่กว้างขึ้น กระแสน้ำจะลดความรุนแรง น้ำจะไหลช้าและท้องน้ำจะมีระดับตื้นกว่าบริเวณที่แคบ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่สำคัญ เช่น ความลึกของลำน้ำ (river depth) คูกน้ำ (river bend) เป็นต้น (โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545)

แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีแก่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน และมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ การล่องแก่ง การพายเรือ การพักผ่อน และการเดินป่า ซึ่งอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติเข้าไปด้วย ได้แก่ การดูนก การสำรวจธรรมชาติ การศึกษาพันธุ์พืชต่างๆ เป็นต้น

กิจกรรมล่องแก่ง หมายถึง การล่องเรืออย่างในสายน้ำที่มีพื้นที่ท้องน้ำลาดชันมาก มีกระแสน้ำไหลเร็วและแรง ผ่านบริเวณที่มีเกาะแก่งต่างๆ ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวล่องแก่ง เป็นการท่องเที่ยวแบบผจญภัยที่อนุรักษ์ธรรมชาติที่อาศัยสายน้ำ เป็นการท่องเที่ยวที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ทำท้าทายความสามารถของนักท่องเที่ยว (สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว, 2550)

การท่องเที่ยวแบบผจญภัยที่อนุรักษ์ธรรมชาติ หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวใดๆ ก็ตามที่มีองค์ประกอบของความท้าทายหรือเสี่ยงภัย การใช้พลังกำลัง การได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเข้ามาเกี่ยวข้อง

มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการ และการบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่ง ทั้งนี้ ในแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพ และความมีคุณภาพเพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย

เกณฑ์ (Criteria) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่กำหนดขึ้นมาเพื่อใช้กำหนดคุณลักษณะขององค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว

ดัชนีชี้วัด (Indicator) หมายถึง ปัจจัยหรือตัวแปรที่กำหนดขึ้นเพื่อแสดงถึงคุณสมบัติของแต่ละเกณฑ์ซึ่งดัชนีชี้วัดในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งมีทั้งที่อยู่ในรูปของค่าเชิงคุณภาพและในรูปของค่าเชิงปริมาณ

คุณค่าด้านการท่องเที่ยว หมายถึง คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากหลายปัจจัย ทั้งในด้านกายภาพ ชีวภาพ และด้านเศรษฐกิจสังคม ซึ่งทำให้แก่งมีความสวยงามและ ความน่าสนใจ สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมได้

ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย หมายถึง ภาวะของปัจจัยต่างๆ ที่อยู่รอบๆ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของแก่งที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของแก่งในด้านใดด้านหนึ่ง ปัจจัยต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้น อาจมาจากภัยธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้ แต่ไม่สามารถยับยั้งภัยธรรมชาติ นั้นได้ และอีกประการหนึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งอาจจะตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านลบขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้

ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยเสริมแหล่งธรรมชาตินั้นๆ ให้มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว เช่น การเข้าถึง ความปลอดภัย การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การสนับสนุนการพัฒนาจากองค์การต่างๆ เป็นต้น

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแล การดำเนินงานการจัดการเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน

การจำแนกประเภทของแหล่งธรรมชาติประเภทแก่ง

แหล่งธรรมชาติประเภทแก่ง สามารถแบ่งออกตามลักษณะทางกายภาพได้ 2 ประเภท คือ

1) แก่งหิน ลักษณะเด่นของแก่งประเภทนี้ คือ มีลักษณะกายภาพที่มีโขดหินกีดขวาง ทางน้ำไหลขนาดของโขดหินจะมีทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่สลับกันไปสามารถมองเห็นโขดหินชัดเจนในช่วงที่ฤดูน้ำน้อยหรือฤดูแล้ง โดยแก่งประเภทนี้เหมาะสำหรับทำกิจกรรมท่องเที่ยว แนวผจญภัย เช่น การล่องแก่ง ปัจจุบันกิจกรรมการล่องแก่งเป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างมาก นอกจากนี้แก่งที่มีลักษณะโขดหินยังเป็นแหล่งระบบนิเวศที่สำคัญของลำน้ำ เนื่องจากโขดหินที่กีดขวางลำน้ำนั้นมีซอกต่างๆ ไว้เป็นที่หลบภัยหรือเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำ ทำให้จำนวนของสัตว์เพิ่มขึ้นอย่างมากในบริเวณนี้ ดังนั้น การทำลายโขดหิน เช่น การระเบิดแก่ง ก็เหมือนเป็นการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์และที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ

2) แก่งดิน ลักษณะเด่นของแก่งประเภทนี้ คือ มีลักษณะกายภาพที่มีโขดดินกีดขวาง ทางน้ำไหลหรือมีลักษณะเกาะกลางลำน้ำ ที่เกิดจากการทับถมของตะกอนแม่น้ำเป็นระยะเวลายาวนานจนทำให้เกิดเป็นโขดดินหรือเกาะกลางน้ำ โดยมีตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่และมีพืชหรือวัชพืชขึ้นในพื้นที่บริเวณนั้นๆ มีการใช้ประโยชน์จากประชาชนหรือชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง เช่น มีการปลูกพืชผัก ข้าว พืชไร่ ในช่วงฤดูแล้งที่มีน้ำน้อย

กรอบแนวคิดในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน

ปัจจุบันกิจกรรมการท่องเที่ยวล่องแก่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก แหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพภูมิประเทศและลักษณะของลำน้ำที่เหมาะสมในการล่องแก่งหลายแห่งจึงได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี การเข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งนั้นก็มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นหลากหลายรูปแบบ เช่น การล่องแก่ง การพายเรือ การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ การดูนก การตั้งแคมป์พักแรม เป็นต้น การใช้ประโยชน์ดังกล่าวจำเป็นต้องตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสภาพธรรมชาติดั้งเดิม ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาถึงประเภทและลักษณะของกิจกรรมต่างๆ ทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมเสริมที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งพิจารณามาตรการในการป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทแก่ง และมาตรการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ดังนั้น จึงควรมีการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานที่สามารถใช้ได้กับแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งทุกแห่งทั่วประเทศ โดยที่ผ่านมามีการศึกษาเพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐานด้านการท่องเที่ยวประเภทแก่งไว้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในการศึกษาเพื่อจัดทำเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ทางคณะผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมผลการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้กับการกำหนดกรอบมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งในครั้งนี้

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งนั้น นอกจากจะเน้นไปที่คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมแล้วยังพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดการการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติดั้งเดิมศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และความปลอดภัยจากกิจกรรม การท่องเที่ยวประเภทแก่งอีกด้วย

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ทางคณะผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานจากองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ด้าน สำหรับประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย

หมายถึง คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งธรรมชาติประเภทแก่ง ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบทั้งในด้านความสำคัญของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อระบบนิเวศ ความสำคัญต่อมนุษย์จากการเข้าไปใช้ประโยชน์จากแหล่งธรรมชาติ คุณค่าทางด้านการเรียนรู้ และคุณค่าทางด้านจิตใจ รวมถึงความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของแหล่งธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงภาวะของปัจจัยต่างๆ ที่อยู่รอบๆ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของแก่งที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติด้านใดด้านหนึ่ง ปัจจัยต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้น อาจมาจาก ภัยธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้แต่ไม่สามารถยับยั้งภัยธรรมชาตินั้นได้ และอีกประการหนึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งอาจจะตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านลบขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณค่าและความดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง ประกอบด้วยปัจจัยหลักที่ใช้ในการพิจารณา 2 ด้าน ได้แก่

1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 10 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่ง 2) ความยาวของลำน้ำบริเวณแก่ง 3) ความเขียวและความลึกของน้ำบริเวณแก่ง 4) ความสะอาดของน้ำบริเวณแก่ง 5) ความสวยงามของแก่ง 6) ความโดดเด่นเฉพาะตัวของแก่ง 7) จำนวนและความถี่ของแก่ง 8) สัตว์น้ำที่อาศัยในบริเวณแก่ง 9) ความสมบูรณ์ของป่าในบริเวณรอบแก่ง 10) เรื่องราวพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับแก่ง

2. ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การรุกรานพื้นที่รอบแก่ง 2) กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณแก่ง 3) ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยในการเสริมให้แหล่งธรรมชาตินั้นๆ มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว เช่น แหล่งธรรมชาติอาจมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามมาก หากแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้น้อย ขาดความปลอดภัยในการท่องเที่ยว หรือมีข้อจำกัดสูงในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เป็นต้น สำหรับศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) โอกาสในการเป็นแหล่งดูสัตว์ 2) โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช

2. การเข้าถึง ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ 2) ความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวหลัก

3. ความปลอดภัย ประกอบด้วย 5 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การวัดระดับน้ำและการแจ้งเตือนถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำแก่นักท่องเที่ยว 2) ความปลอดภัยของเส้นทางเข้าสู่ตัวแก่ง และเส้นทางบริเวณแก่ง 3) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ 4) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น 5) ความอันตรายของแก่งและเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย

4. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของตัวแหล่งท่องเที่ยว 2) ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ

หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแล การดำเนินงาน การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1) การจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย การจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านการท่องเที่ยว

2) การจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก โดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว

3) การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งในประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทตามหน่วยงานหรือองค์กรที่รับผิดชอบ ได้แก่

- แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานราชการส่วนกลาง เช่น อุทยานแห่งชาติวนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นต้น
- แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ที่ดินส่วนตัวของเอกชน เป็นต้น

ทั้งนี้ ข้อแตกต่างระหว่างแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลโดยหน่วยงานราชการส่วนกลางและ แหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลโดยท้องถิ่น คือ แหล่งท่องเที่ยวที่หน่วยงานราชการส่วนกลางดูแลจะมีนโยบาย แผนงาน และโครงการในการจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติที่ชัดเจน รวมถึง ในด้านงบประมาณและบุคลากร แต่แหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลโดยท้องถิ่นส่วนมากมักจะขาดระบบ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาพรวมในระยะยาว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะเสื่อมโทรมได้ง่ายกว่า อย่างไรก็ตาม แหล่งท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยหน่วยงานท้องถิ่นนั้นจะสามารถเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ของตนได้มากกว่า รวมทั้งเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นอีกด้วย

เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งประกอบด้วย 2 ด้าน ได้แก่

1. การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 8 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การจัดการกิจกรรมที่เหมาะสม 2) การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ 3) การจัดการขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด 4) การจัดการน้ำเสีย 5) มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่เปราะบาง 6) การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว 7) การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว 8) การติดตามประเมินผลกระทบ

2. การจัดการด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 ดัชนีชี้วัด ได้แก่ 1) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณเส้นทางเดินเข้าสู่ตัวแก่ง 2) ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน 3) มาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย 4) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 5) การให้บริการ 6) การจัดการด้านการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่ง

เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่งในแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งนั้นประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1) ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการล่องแก่ง ประกอบด้วย 4 ดัชนีชี้วัด 1) ระดับความยากง่ายของการล่องแก่ง 2) โอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่น 3) จุดปล่อยเรือ/แพ 4) จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจกรรมการล่องแก่ง

2) การบริหารจัดการนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 10 ดัชนีชี้วัด 1) ชี้แจงให้นักท่องเที่ยวทราบถึงกฎระเบียบและข้อห้ามก่อนการล่องแก่ง 2) อธิบายเกี่ยวกับเส้นทางล่องแก่ง 3) ให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการล่องแก่ง 4) สาธิตวิธีใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการล่องแก่ง 5) กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อแพ 1 ลำ 6) จัดที่นั่งที่เหมาะสมให้นักท่องเที่ยว 7) แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวตามประสบการณ์และความเสี่ยง เช่น การว่ายน้ำ ผู้สูงอายุ เป็นต้น 8) ดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวขณะล่องแก่ง 9) อธิบายเทคนิคขณะล่องแก่ง เช่น การโน้มตัว การหมอบ เป็นต้น 10) ควบคุมนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อห้าม

3) ความพร้อมด้านบุคลากร ประกอบด้วย 5 ดัชนีชี้วัด 1) มีหัวหน้า/ผู้จัดการในการกำกับดูแลกิจกรรมล่องแก่ง 2) มีผู้ควบคุมเรืออย่างที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ 3) มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ 4) มีความพร้อมและเพียงพอของบุคลากรในการทำงาน 5) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในที่ทำงาน

4) ความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ 10 ดัชนีชี้วัด 1) คู่มือการล่องแก่ง 2) เสื้อชูชีพ 3) หมวกนิรภัย/หมวกกันกระแทก 4) รองเท้า 5) เรือ/แพ 6) ไม้พาย 7) อุปกรณ์ให้สัญญาณ เช่น นกหวีด เป็นต้น 8) ถูเชือกช่วยชีวิต 9) ชุดปฐมพยาบาล 10) วิทยุสื่อสาร

5) หลักประกันภัยแก่นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด 1) การประกันภัย 2) แผนการจัดการความเสี่ยง 3) บุคลากรดูแลด้านสุขภาพและปฐมพยาบาล

การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

การประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี ตามลักษณะของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ ได้แก่

กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่ไม่มีกิจกรรมการล่องแก่ง

กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีกิจกรรมการล่องแก่ง

กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่ไม่มีกิจกรรมการล่องแก่ง

สำหรับแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่ไม่มีกิจกรรมการล่องแก่ง จะต้องทำการประเมินจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ โดยมีคะแนนเต็ม 190 คะแนน รายละเอียดแสดงดังตาราง

องค์ประกอบ	เกณฑ์	จำนวน ตัวชี้วัด	คะแนน
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยว และความเสี่ยงต่อการ ถูกทำลาย	1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยว	10	50
	2. ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	3	15
	รวม	13	65
2. ศักยภาพในการพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว	1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	2	10
	2. การเข้าถึง	2	10
	3. ความปลอดภัย	5	25
	4. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว	2	10
	รวม	11	55
3. การบริหารจัดการ	1. การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม	8	40
	2. การจัดการด้านการท่องเที่ยว	6	30
	รวม	14	70
รวมทั้งสิ้น		38	190

คะแนนที่ประเมินได้สามารถนำมากำหนดระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวได้ดังนี้

ค่าคะแนน	ระดับมาตรฐาน	สัญลักษณ์
มากกว่า 145 คะแนน	สูง	★★★
มากกว่า 95-145 คะแนน	ปานกลาง	★★
มากกว่า 50-95 คะแนน	ต่ำ	★

8 คู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีกิจกรรมการล่องแก่ง

สำหรับแหล่งธรรมชาติประเภทแก่งที่มีกิจกรรมการล่องแก่งนั้น ทำการประเมินองค์ประกอบ ทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนา การท่องเที่ยว การบริหารจัดการ และการบริหารจัดการกิจกรรม การล่องแก่ง มีคะแนนเต็ม 250 คะแนน รายละเอียดแสดงดังตาราง

องค์ประกอบ	เกณฑ์	จำนวนตัวชี้วัด	คะแนน
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยว	10	50
	2. ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	3	15
	รวม	13	65
2. ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	2	10
	2. การเข้าถึง	2	10
	3. ความปลอดภัย	5	25
	4. ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว	2	10
	รวม	11	55
3. การบริหารจัดการ	1. การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม	8	40
	2. การจัดการด้านการท่องเที่ยว	6	30
	รวม	14	70
4. การบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่ง	1. ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการล่องแก่ง	4	20
	2. การบริหารจัดการนักท่องเที่ยว	10	10
	3. ความพร้อมด้านบุคลากร	5	5
	4. ความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	10	10
	5. หลักประกันภัยแก่นักท่องเที่ยว	3	15
	รวม	32	60
	รวมคะแนนเต็ม	70	250

คะแนนที่ประเมินได้สามารถนำมากำหนดระดับมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวได้ดังนี้

ค่าคะแนน	ระดับมาตรฐาน	สัญลักษณ์
มากกว่า 215 คะแนน	ดีเยี่ยม	★★★★★
มากกว่า 175-215 คะแนน	ดีมาก	★★★★
มากกว่า 140-175 คะแนน	ดี	★★★
มากกว่า 100-140 คะแนน	ปานกลาง	★★
มากกว่า 65-100 คะแนน	ต่ำ	★

วิธีการให้คะแนน

การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งตามแบบประเมินที่กำหนดไว้จะมีหลักในการให้คะแนน 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 การให้คะแนนโดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวมีคุณสมบัติตรงกับค่าคะแนนหรือความหมายในข้อใดมากที่สุด และจะให้ค่าคะแนนในข้อที่เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวควรได้ในข้อนั้นเพียงข้อเดียว ทั้งนี้ จะมีค่าการให้คะแนนตั้งแต่ 1 คะแนน ถึง 5 คะแนน โดยให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ○ รอบหมายเลขค่าคะแนนที่ต้องการ

ตัวอย่างการให้คะแนนแบบวิธีที่ 1

เกณฑ์	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน
1.1.1 ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้อยกว่า 10 เมตร (2) 10-25 เมตร (3) 25-50 เมตร ④ 50-100 เมตร (5) มากกว่า 100 เมตร	4

ตัวอย่างการให้คะแนนในเกณฑ์ หัวข้อ ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่ง ประเมินได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งนั้น มีคุณสมบัติตรงกับข้อ “50-100 เมตร” ซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 4

วิธีที่ 2 การให้คะแนนโดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีคุณสมบัติตรงกับดัชนีชี้วัด ข้อใดบ้าง โดยดัชนีชี้วัด 1 ข้อ มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน หากไม่มีคุณสมบัติตรงกับดัชนีชี้วัดเลย จะมีค่าเท่ากับ 0 คะแนน หากมีคุณสมบัติตรงแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพจะมีค่าเท่ากับ 0.5 คะแนน หากมีคุณสมบัติตรงตามดัชนีชี้วัด จะมีค่าเท่ากับ 1 คะแนน โดยให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ○ รอบหมายเลขค่าคะแนนที่ต้องการ

ตัวอย่างการให้คะแนนแบบวิธีที่ 2

เกณฑ์	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	
3.1.6 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	• มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และข้อห้ามของพื้นที่	0 ④.5 1	3
	• มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่	0 ④.5 1	
	• มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	④ 0.5 1	
	• มีการจัดอบรมพนักงาน ผู้ประกอบการ และชุมชนเกี่ยวกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม	0 0.5 ①	
	• มีการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาธรรมชาติให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น กิจกรรมการดูนก การศึกษาพันธุ์ไม้ ฯลฯ เป็นครั้งคราว	0 0.5 ①	

ตัวอย่างการให้คะแนนในดัชนีชี้วัด หัวข้อ การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ประเมินได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งนั้น มีคุณสมบัติตรง 2 ข้อ (ข้อ 4 และ 5) โดยแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ 1 คะแนน และมีคุณสมบัติตรง แต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ 2 ข้อ (ข้อ 1 และ 2) โดยแต่ละข้อมีค่าเท่ากับ 0.5 คะแนน ฉะนั้น การประเมินในเกณฑ์นี้ได้ 3 คะแนน

ตัวอย่างการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวของแก่งหินเพิง จังหวัดปราจีนบุรี

ทีมงานของคณะผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง โดยการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่งของแก่งหินเพิง ตำบลสะพานหิน อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบหลักของมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่งทั้ง 4 ด้าน สามารถสรุปได้ว่า แก่งหินเพิงได้คะแนนรวมทั้งสิ้น 199 คะแนน ซึ่งจัดว่ามีมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่งอยู่ในระดับดีมาก หรือได้สัญลักษณ์ ★★★★★ โดยมีรายละเอียดคะแนนการประเมินดังนี้

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยว			
1.1.1 ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้อยกว่า 10 เมตร (2) 10-25 เมตร (3) 26-50 เมตร (4) 51-100 เมตร (5) มากกว่า 100 เมตร	5	ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่งจะบ่งบอกถึงความสวยงามของแก่ง กิจกรรมต่างๆ และความรวดเร็วและกระแสของน้ำ
1.1.2 ความยาวของลำน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้อยกว่า 10 เมตร (2) 10-50 เมตร (3) 51-100 เมตร (4) 101-500 เมตร (5) มากกว่า 500 เมตร	5	ความยาวของลำน้ำบริเวณแก่งจะเป็นจุดดึงดูดหนึ่งให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรม โดยพิจารณาจากความยาวจากต้นแก่งจนถึงท้ายแก่ง
1.1.3 ความเขียวและความลึกของน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้ำเขียวมาก และลึกมาก ไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ (2) น้ำเขียวมาก และลึกปานกลาง สามารถทำกิจกรรมได้บางประเภท แต่ต้องอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ และต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ (3) น้ำเขียวปานกลาง และลึกปานกลาง สามารถทำกิจกรรมได้บางประเภท แต่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ (4) น้ำเขียวเล็กน้อย และลึกปานกลาง สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ (5) น้ำเขียวเล็กน้อย และลึกเล็กน้อย สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้	4	ความเขียวและความลึกของน้ำของแก่งมีผลต่อการทำกิจกรรมของการท่องเที่ยวของแก่ง
1.1.4 ความสะอาดของน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้ำมีลักษณะหน้าเสีย มีกลิ่นเหม็น เป็นประจำ และมีขยะปริมาณมาก (2) น้ำมีลักษณะหน้าเสีย มีกลิ่นเหม็น ในบางฤดู และมีขยะปริมาณค่อนข้างมาก (3) น้ำมีสีคล้ำบ้าง แต่ไม่เน่าเสีย มีกลิ่นเหม็นเล็กน้อย ในบางฤดู และมีขยะปริมาณน้อย (4) น้ำมีสีคล้ำบ้าง แต่ไม่เน่าเสีย ไม่มีกลิ่นเหม็น ในบางฤดู และมีขยะปริมาณน้อย (5) น้ำสะอาด ไม่มีกลิ่น ตลอดทั้งปี และมีขยะปริมาณน้อยมาก	4	ความสะอาดของน้ำบริเวณแก่งนั้นมีผลต่อการท่องเที่ยว

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.5 ความสวยงามของแก่ง	<p>(1) แก่งมีความสวยงามน้อย ในฤดูแล้งมองเห็นแก่ง แต่ไม่สวยงาม</p> <p>(2) แก่งมีความสวยงามพอสมควร ในฤดูแล้งมองเห็นแก่งสวยงามพอสมควร/ช่วงฤดูฝนที่ปริมาณน้ำมากยังคงมองเห็นแก่งบ้าง</p> <p>③ แก่งมีความสวยงาม ตลอดฤดูแล้งและฤดูฝน</p> <p>(4) แก่งมีความสวยงามค่อนข้างมาก ตลอดฤดูแล้งและฤดูฝน</p> <p>(5) แก่งมีความสวยงามมาก ตลอดฤดูแล้งและฤดูฝน</p>	3	ความสวยงามของแก่งเป็นจุดดึงดูดใจความสนใจด้านการท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว
1.1.6 ความโดดเด่นเฉพาะตัวของแก่ง	<p>(1) มีความโดดเด่นประเภทที่สามารถพบได้ทั่วไปในประเทศไทย</p> <p>(2) มีความโดดเด่นประเภทที่สามารถพบได้ในแหล่งธรรมชาติบางแห่งในประเทศไทย</p> <p>(3) มีความโดดเด่น พบได้น้อยแห่งในประเทศไทย</p> <p>④ มีความโดดเด่น พบได้น้อยแห่งในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ที่จะไปชม</p> <p>(5) มีความโดดเด่น พบเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ที่จะไปชมมาก</p>	4	พิจารณาจากความโดดเด่นเอกลักษณ์เฉพาะตัวหาจุดได้ยากและมีจำนวนน้อยแห่งในประเทศไทย เช่น แก่งกระเจา เป็นต้น
1.1.7 จำนวนและความถี่ของแก่ง	<p>(1) แก่งมีจำนวนค่อนข้างน้อย</p> <p>(2) แก่งมีจำนวนมากพอสมควร ไม่มีความต่อเนื่อง</p> <p>(3) แก่งมีจำนวนมากพอสมควร พบเห็นค่อนข้างต่อเนื่อง</p> <p>④ แก่งมีจำนวนมาก พบเห็นได้ต่อเนื่อง</p> <p>(5) แก่งมีจำนวนมาก และมีความต่อเนื่องมาก</p>	4	พิจารณาจากจำนวนและความถี่ของแก่งที่พบเห็นในบริเวณลำน้ำ
1.1.8 สัตว์น้ำที่อาศัยในบริเวณแก่ง	<p>(1) สัตว์น้ำที่พบเห็นเห็นได้ทั่วไป ไม่มีความน่าสนใจ</p> <p>② สัตว์น้ำที่พบได้ในแหล่งธรรมชาติบางแห่งในประเทศไทย</p> <p>(3) สัตว์น้ำที่พบได้น้อยแห่งในประเทศไทย</p> <p>(4) สัตว์น้ำที่พบได้น้อยแห่งในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ที่จะไปชม</p> <p>(5) สัตว์น้ำที่พบเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวที่มีความประสงค์ที่จะไปชมมาก</p>	2	พิจารณาจากสัตว์น้ำที่อาศัยบริเวณแก่ง ซึ่งสัตว์น้ำบางประเภทเป็นสัตว์น้ำที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว เป็นเอกลักษณ์ หรือเป็นสัตว์น้ำประจำถิ่น ไม่สามารถพบเห็นได้จากแก่งอื่น

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำแนะและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.9 ความสมบูรณ์ของป่าในบริเวณรอบแก่ง	(1) ป่าส่วนใหญ่ถูกทำลาย คงเหลือบริเวณที่ยังคงสภาพธรรมชาติไม่เกิน 10% ของพื้นที่ (2) ป่าส่วนใหญ่ถูกทำลาย มีบริเวณที่ยังคงสภาพธรรมชาติไม่เกิน 30% ของพื้นที่ (3) ป่าส่วนใหญ่คงสภาพในระดับปานกลาง โดยพื้นที่กึ่งหนึ่งถูกรบกวนหรือตัดแปลงจากการกระทำของมนุษย์ (4) ป่าส่วนใหญ่คงสภาพดี แต่มีร่องรอยการรบกวนจากมนุษย์บ้าง (5) ยังคงสภาพสมบูรณ์ ไม่มีร่องรอยการรบกวนจากมนุษย์	4	สภาพความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์และได้รับการรบกวนจากมนุษย์น้อยที่สุด
1.1.10 เรือรวางพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับแก่ง	(1) ไม่มีเรือรวางพื้นบ้าน (2) มีเรือรวางพื้นบ้าน ไม่น่าสนใจ และไม่มีหลักฐาน (3) มีเรือรวางพื้นบ้าน มีน้ำหนัก แต่ไม่มีหลักฐาน (4) มีเรือรวางพื้นบ้าน และชาวบ้านเชื่อถือ มีความสนใจ และมีหลักฐานบ้าง (5) มีเรือรวางพื้นบ้าน และชาวบ้านเชื่อถือ มีความสนใจมาก และมีหลักฐาน	2	พิจารณาจากเรือรวางพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของคนในท้องถิ่น และหลักฐานเกี่ยวกับเรือรวางนั้นๆ นับเป็นสิ่งดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง
คะแนนรวมข้อ 1.1 (50 คะแนน)		37	

1.2 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.2.1 การรุกรานพื้นที่รอบแก่ง	(1) มีการรุกรานเข้าไปแล้วมีการสร้างสิ่งก่อสร้างทำลายสภาพธรรมชาติเดิมของแก่งเป็นอย่างมาก (2) มีการรุกรานเข้าไปในระดับปานกลาง มีสิ่งก่อสร้างทำลายสภาพเดิมในระดับปานกลาง (3) มีการรุกรานบ้างเล็กน้อย มีการสร้างสิ่งก่อสร้างที่ทำลายสภาพเดิมของบริเวณแก่งบ้างเล็กน้อย (4) มีการเข้าไปใช้พื้นที่บริเวณแก่งบ้าง แต่ไม่มีการตัดแปลงสภาพเดิมของพื้นที่บริเวณแก่ง (5) ไม่มีการรุกรานทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณแก่ง	4	พิจารณาจากการรุกรานของสิ่งก่อสร้างทั้งแบบถาวรและชั่วคราวในพื้นที่บริเวณรอบแก่ง ทั้งนี้ สิ่งก่อสร้างถาวร หมายถึง สิ่งปลูกสร้างที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น อาคาร ศาลา เป็นต้น และสิ่งก่อสร้างชั่วคราว หมายถึง สิ่งที่เคลื่อนย้ายได้โดยง่าย เช่น เฟิงขยายของชั่วคราว เป็นต้น
1.2.2 กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติ บริเวณแก่ง	(1) บริเวณแก่งถูกทำลายมาก เช่น การระเบิดหิน (2) บริเวณแก่งหลายบริเวณถูกทำลาย และสภาพเดิมของแก่งเกิดการเปลี่ยนแปลง (3) มีการตัดแปลงบริเวณแก่งและบริเวณใกล้เคียงบ้างบางส่วน (4) มีการตัดแปลงบริเวณแก่ง แต่ไม่ทำลายสภาพเดิมของแก่ง (5) ไม่มีการตัดแปลง บริเวณโดยรอบยังเป็นธรรมชาติเดิมอยู่	5	กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติของแก่ง เช่น การสร้างสิ่งก่อสร้าง หรือการระเบิดแก่งโดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติของแก่ง

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.2.3 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ	<p>คำคะแนนและความหมาย</p> <p>(1) มีภัยธรรมชาติในบางฤดูกาลหรือบางช่วงของปี</p> <p>(2) มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้งต่อปี</p> <p>(3) มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้งในรอบ 3 ปี</p> <p>(4) มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้งในรอบ 5 ปี</p> <p>⑤ มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้งในรอบ 10 ปี หรือนานกว่า</p> <p>คะแนนรวมข้อ 1.2 (15 คะแนน)</p>	5	พิจารณาจากโอกาสที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณแก่งจะถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ เช่น พายุ น้ำป่า หรือจากสภาพธรรมชาติของแก่งเอง เช่น สภาพหินที่ไม่มีความแข็งแรงพอ หรืออัตราการกัดกร่อนของน้ำสูง เป็นต้น โดยวัดจากสถิติการเกิด ภัยธรรมชาติ
คะแนนรวม ข้อ 1 (คะแนนเต็ม 65 คะแนน)			
คะแนนรวม ข้อ 1 (คะแนนเต็ม 65 คะแนน)			
2. ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว			
2.1 ศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยว			
2.1.1 โอกาสในการเป็นแหล่งดูสัตว์	<p>(1) มีสัตว์น้อยชนิดมาก พบเห็นแต่สัตว์ธรรมดา</p> <p>(2) มีสัตว์น้อยชนิด พบเห็นสัตว์ที่ไม่ใช่สัตว์ธรรมดาทั่วไปบ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 5 ชนิดใน 1 วัน</p> <p>③ มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลก ๆ บ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 6-10 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>(4) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลก ๆ ได้บ่อย โดยสามารถพบสัตว์ 11-20 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>(5) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลก ๆ ได้บ่อย และมีชนิดที่หายากสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้</p>	3	พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์ที่พบในแหล่งธรรมชาตินั้น โดยเฉพาะสัตว์หายาก หรือสัตว์ที่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชม และเป็นการเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณแก่งได้ เช่น พบนกหายากชนิดต่าง ๆ เป็นต้น
2.1.2 โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช	<p>(1) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 1-2 ชนิด และเป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>(2) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 3-5 ชนิด และเป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>③ มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 6-10 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจหายาก แต่โอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีน้อย</p> <p>(4) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 11-20 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจหายาก และโอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีมาก</p> <p>(5) มีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 20 ชนิด โดยมีชนิดที่น่าสนใจหายาก และโอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีมาก และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชมสิ่งดังกล่าว</p> <p>คะแนนรวมข้อ 2.1 (10 คะแนน)</p>	3	พิจารณาจากการที่บริเวณแก่งมีพันธุ์พืชที่มีความหลากหลาย หรือมีลักษณะโดดเด่น หายาก ซึ่งสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมได้ และสามารถเพิ่มความหลากหลายและความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณแก่งได้ ทั้งนี้ ความหลากหลายของพันธุ์พืช (Plant Diversity) คือ การที่มีพืชนานาชนิดหลากหลายพันธุ์ คือ การที่มีพืชหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ซึ่งทำให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรม และความหลากหลายของระบบนิเวศ
คะแนนรวม ข้อ 2.1 (10 คะแนน)			

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.2 การเข้าถึง			
2.2.1 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ	<p>(1) มีทางเข้าถึงได้แต่ไม่สะดวกเฉพาะรถบางประเภท และเส้นทางไม่มีความปลอดภัยเท่าที่ควร</p> <p>(2) มีความสะดวกในการเข้าถึงน้อย สภาพถนนดีเฉพาะในบางฤดูกาล</p> <p>เส้นทางมีความปลอดภัยในบางฤดูกาลหรือบางช่วงเวลา</p> <p>(3) มีทางเข้าถึงได้สะดวกในทุกฤดูกาล แต่รถยนต์นั้นสามารถใช้ความเร็วต่ำ</p> <p>(4) มีทางเข้าถึงได้สะดวกด้วยรถยนต์นั้นในทุกฤดูกาลทำความเร็วได้สูง</p> <p>เส้นทางมีความปลอดภัย</p> <p>⑤ มีความสะดวกในการเข้าถึงด้วยรถทุกประเภท ทุกฤดูกาล สภาพเส้นทางดี พื้นที่ผิวนถนนเป็นถนนคอนกรีตหรือลาดยาง เส้นทางมีความปลอดภัย</p>	5	พิจารณาจากสภาพของเส้นทางที่เข้าสู่ตัวแก่งว่า เอื้ออำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการเดินทาง ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง ความสามารถในการเข้าถึงได้ทุกฤดูกาล และประเภทของยานพาหนะที่เข้าถึงได้
2.2.2 ความเชื่อมโยงกับเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก	<p>(1) แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่อย่างโดดเดี่ยว</p> <p>(2) แหล่งท่องเที่ยวไม่อยู่บนเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก แต่มีแหล่งท่องเที่ยวอื่น อยู่ใกล้เคียง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมต่อกับเส้นทางท่องเที่ยวหลักได้โดยง่าย หรือสามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้</p> <p>④ แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางการท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวกและมีความน่าสนใจปานกลาง</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก และแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง มีความหลากหลาย สามารถสร้างวงจรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้</p>	4	พิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวนั้นอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลักหรือทางผ่านของนักท่องเที่ยวที่เดินทางจากจุดหนึ่งที่มีความสำคัญไปยังอีกจุดหนึ่งที่มีความสำคัญหรือไม่ มีแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบที่ส่งเสริมให้เกิดวงจรการท่องเที่ยวได้หรือไม่ ซึ่งจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวซึ่งตั้งอยู่โดดเดี่ยวห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น
	คะแนนรวมข้อ 2.2 (10 คะแนน)	9	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.3 ความปลอดภัย			
2.3.1 การวัดระดับน้ำและการแจ้งเตือนถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำแก่งที่ท่องเที่ยว	<p>(1) ไม่มีการวัดระดับน้ำ</p> <p>(2) มีการวัดระดับน้ำทุกวัน แต่ไม่มีการแจ้งให้แก่งที่ท่องเที่ยวทราบถึงระดับน้ำ</p> <p>(3) มีการวัดระดับน้ำทุกวัน และมีการแจ้งให้แก่งที่ท่องเที่ยวทราบถึงระดับน้ำและการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ</p> <p>④ มีการวัดระดับน้ำทุกวัน และมีการแจ้งเตือนให้แก่งที่ท่องเที่ยวทราบถึงระดับน้ำพร้อมทั้งดูแลให้แก่งที่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ เช่น เมื่อระดับน้ำสูงถึงเกณฑ์ห้ามเล่นน้ำ หรือเมื่อระดับน้ำเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องหยุดกิจกรรมและขึ้นจากน้ำทันที</p> <p>(5) มีการวัดระดับน้ำทุกวัน มีสัญญาณเตือนภัยเรื่องระดับน้ำตลอดระยะเวลาของแก่งพร้อมทั้งมีการประกาศแจ้งเตือนถึงระดับน้ำในขณะนั้นและการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำดูแลให้แก่งที่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ</p>	4	พิจารณาจากการมีการวัดระดับน้ำและการแจ้งเตือนถึงความเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในลำน้ำให้แก่งที่ท่องเที่ยวทราบ เนื่องจากระดับน้ำและปริมาณน้ำในลำน้ำมีผลต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก หากไม่มีการแจ้งเตือนให้แก่งที่ท่องเที่ยวทราบรวมทั้งหากไม่มีการควบคุมให้แก่งที่ท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้ เช่น ในกรณีของน้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น
2.3.2 ความปลอดภัยของเส้นทางเข้าสู่ตัวแก่งและเส้นทางบริเวณแก่ง	<p>(1) เป็นเส้นทางเปลี่ยวโดยตลอด และมีระยะทางไกล</p> <p>(2) เป็นเส้นทางเปลี่ยวโดยตลอด และมีระยะทางไม่ไกล</p> <p>(3) เป็นเส้นทางเปลี่ยวบ้าง และมีระยะทางไกล</p> <p>④ เป็นเส้นทางเปลี่ยวบ้าง และมีระยะทางไม่ไกล</p> <p>(5) เป็นเส้นทางไม่เปลี่ยว และมีระยะทางไม่ไกล</p>	4	พิจารณาจากความปลอดภัยของเส้นทางที่ใช้เดินทางเข้าสู่ตัวแก่ง ว่ามีอันตรายหรือไม่ ระยะทางที่เข้าสู่ตัวแก่งมีระยะทางไกล/ใกล้ และตลอดของข้างทางผ่านพื้นที่ลักษณะใด เช่น ป่าเปลี่ยวตลอด มีบ้านพักบ้าง หรือมีเพียงชายของเป็นระยะๆ เป็นต้น
2.3.3 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ	<p>(1) มีบ่อยตลอดปี</p> <p>(2) มีแต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี</p> <p>(3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>(4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>⑤ มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p>	5	พิจารณาจากความถี่ของการเกิดเหตุอันตรายจากภัยธรรมชาติในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำป่า โรคมลาเรีย เป็นต้น
2.3.4 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น	<p>(1) มีบ่อยตลอดปี</p> <p>(2) มี แต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี</p> <p>(3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>(4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>⑤ มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p>	5	พิจารณาจากความถี่ของการเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุอันตรายในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากปัจจัยอื่น เช่น ภัยจากโจรสลัด เรือล่ม รถชน เป็นต้น

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.3.5 ความอันตรายของแก่งและเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	<p>(1) แก่งนี้มีอันตรายมากเกิดอุบัติเหตุบ่อย และไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย</p> <p>(2) แก่งนี้มีประวัติการเกิดอันตรายบ่อย และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยไม่เพียงพอ</p> <p>(3) แก่งนี้มีอันตรายเกิดขึ้นบ้าง และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ</p> <p>④ แก่งนี้อาจมีอันตรายบ้างนานๆ ครั้ง และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ</p> <p>(5) แก่งนี้ไม่เคยมีประวัติเรื่องอันตรายหรือเคยมีนานเกิน 10 ปี และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและอุปกรณ์กู้ภัยพร้อมเพียง</p>	4	พิจารณาจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือการเกิดอันตรายของแก่ง รวมทั้งความปลอดภัยและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุขึ้น
คะแนนรวมข้อ 2.3 (25 คะแนน)		22	

2.4 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว			
2.4.1 ความสามารถในการรองรับ	<p>(1) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้น้อยมาก หรือมีความเหมาะสมของทรัพยากรมาก หรือมีข้อจำกัดของพื้นที่มากอาจไม่เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>(2) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาได้น้อย หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความเหมาะสมบางส่วนหรืออ่อนไหวมาก</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาในระดับปานกลาง หรือทรัพยากรท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวแต่พอที่จะรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้</p> <p>④ แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย และมีจุดอ่อนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากอยู่แล้ว</p>	4	พิจารณาจากระดับของข้อจำกัดในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหวหรือ ความเหมาะสมของทรัพยากรธรรมชาติมาก ก็จะสามารถรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้น้อย ข้อจำกัดในที่นี้ เช่น ขนาดของพื้นที่ ที่สามารถสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.4.2 ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว	<p>(1) ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มโดยองค์กรท้องถิ่น เพื่อช่วยกำหนดนโยบายและวางแผนทางการจัดการการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ</p> <p>(2) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นร่วมกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ แต่การปฏิบัติยังไม่สัมฤทธิ์ผล</p> <p>(3) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชนให้การสนับสนุนด้านนโยบาย งบประมาณ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณและกำลังคน</p> <p>4 มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่นให้การสนับสนุนและจัดการด้านนโยบายงบประมาณ และบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้ผลดีและเพียงพอในปัจจุบัน</p> <p>(5) มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่น ร่วมกันให้การสนับสนุน และจัดการด้านนโยบาย งบประมาณและบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะมากขึ้นในอนาคต</p>	4	พิจารณาจากกรณีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชนในระดับต่างๆ ให้ความสำคัญกับพัฒนาด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากรสำหรับพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มองค์กรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งศึกษาภาพในการประสานความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
คะแนนรวมข้อ 2.4 (10 คะแนน)		8	
คะแนนรวม ข้อ 2 (คะแนนเต็ม 55 คะแนน)		45	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3. การบริหารจัดการ			
3.1 การจัดการด้านอนุรักษ์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม			
3.1.1 การจัดการกิจกรรมที่เหมาะสม	<p>(1) กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ที่มีความเปราะบางทางนิเวศวิทยาและสภาพทางกายภาพ และไม่เป็นที่นิยมของคนในท้องถิ่น</p> <p>(2) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรม แต่เป็นที่นิยมของคนในท้องถิ่น</p> <p>(3) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมน้อย และเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น ไม่รบกวนความสงบสุขของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่</p> <p>④ กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมเล็กน้อย เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และคนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p> <p>(5) กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรม เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และคนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และเป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ</p>	4	พิจารณาจากสภาพผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติจะช่วยป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งธรรมชาติหรือพื้นที่ที่มีความเปราะบางได้
3.1.2 การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเรียบร้อยของพื้นที่	<p>(1) ไม่มีการจัดการด้านภูมิทัศน์ ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดทัศนอุจาดจนกลายเป็นสถานที่เสื่อมโทรม</p> <p>(2) มีการจัดการด้านภูมิทัศน์น้อย หรือมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้คุณค่าของสถานที่ลดลง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางบริเวณที่ไม่เหมาะสม</p> <p>④ แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ แต่การดำเนินการอาจจัดขัดไปบ้างจากปัญหาบางประการ เช่น งบประมาณ ความร่วมมือของผู้ประกอบการ</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นมากขึ้น และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในระดับดี</p>	4	พิจารณาจากภูมิทัศน์และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อได้รับการจัดการพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาใดๆ จะต้องไม่ทำให้จุดเด่นต่างๆ เสื่อมโทรมลงไป และสิ่งก่อสร้างจะต้องไม่ข่มความงามของจุดเด่นต่างๆ การจัดการด้าน ภูมิทัศน์ที่เหมาะสม เช่น การจัดวางตำแหน่ง ของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้สอดคล้องกับพื้นที่และกิจกรรมที่เกิดขึ้น การจัดสร้างสิ่งก่อสร้างหรือการปรุงแต่งภูมิทัศน์ของบริเวณต่างๆ ให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.3 การจัดการขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด	<p>ไม่มีมีการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่มีภาชนะรองรับขยะ มีขยะเกลื่อนกลาดเกิดความสกปรกไม่น่าดู</p> <p>(2) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่ยังมีข้อบกพร่องสูง และยังไม่พบเห็นขยะเคลื่อนกลาดหรือกองขยะในบางบริเวณ</p> <p>(3) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่การจัดการเก็บ การกำจัด และภาชนะรองรับขยะยังไม่ดีพอ ภาชนะรองรับยังไม่เพียงพอ</p> <p>④ มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย การจัดการเก็บกำจัดและภาชนะรองรับขยะเป็นอย่างดี แต่ยังไม่เพียงพอหรือสมบูรณ์เต็มที่ อาจมีปัญหาในบางช่วงเวลา หรือช่วงที่มีนักท่องเที่ยวใช้บริการมาก แต่ก็สามารถจัดการให้พื้นที่สะอาดเรียบร้อยได้ในระยะเวลาหนึ่ง</p> <p>(5) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี มีภาชนะรองรับอย่างเพียงพอและมีความสะอาดอยู่ตลอดเวลา</p>	4	พิจารณาภาพรวมของการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บ การรวบรวมขยะ วิธีการกำจัด และระบบการกำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งความเพียงพอของภาชนะที่รองรับว่ามีอุปกรณ์ที่เพียงพอและมี การจัดกาที่เป็นระบบหรือไม่
3.1.4 การจัดการน้ำเสีย	<p>(1) ไม่มีการจัดการน้ำเสีย</p> <p>② มีการจัดการน้ำเสียบ้าง แต่ยังมีข้อบกพร่องสูง และยังไม่พบเห็นการระบายน้ำเสียโดยไม่มี การบำบัดในบางบริเวณ</p> <p>(3) มีการจัดการน้ำเสียเบื้องต้นที่ถูกต้อง เช่น มีบ่อเกรอะบ่อซึม (septic tank) บ่อดักไขมัน เป็นต้น</p> <p>(4) มีการจัดการน้ำเสียที่ถูกต้อง มีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม และมีการควบคุม ให้ผู้ประกอบการมีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง</p> <p>(5) มีการจัดการน้ำเสีย รวมทั้งมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้องเหมาะสม และมีการควบคุม ให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในเรื่อง ของความสำคัญและความจำเป็นในการจัดการน้ำเสีย และดูแลให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตาม อย่างถูกต้อง</p>	2	พิจารณาการจัดการน้ำเสียของแหล่งท่องเที่ยว ประเภทแก่งว่ามีการจัดการน้ำเสียหรือไม่ ซึ่งรวมถึงระบบการบำบัดน้ำเสีย และวิธีการจัดการน้ำเสียมีความเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งการดูแล ให้ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามอย่าง ถูกต้อง เพื่อให้การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นไม่ทำลาย ความสวยงามและความสมดุลของสภาพธรรมชาติ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ															
3.1.5 มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่เปราะบาง	<p>(1) ไม่มีมาตรการป้องกันผลกระทบ หรือมีแต่เพียงเล็กน้อย และไม่ส่งผลในทางปฏิบัติ</p> <p>(2) มีป้ายประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในจุดที่มีความเปราะบาง แต่ไม่มีการควบคุม</p> <p>(3) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเปราะบาง</p> <p>(4) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเปราะบาง และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและความปลอดภัยที่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเปราะบาง เช่น ทางเดินยกระดับ เป็นต้น และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและความปลอดภัยที่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว และมีการศึกษาสภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนทางที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและสภาพกายภาพของพื้นที่</p>	4	แหล่งท่องเที่ยวบางประเภทอาจเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเปราะบางของระบบนิเวศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่บริเวณต้นน้ำลำธาร บริเวณที่มีสังคมพืชหายาก หรือพื้นที่สืบพันธุ์ของสัตว์ป่า พื้นที่เหล่านี้อาจถูกทำลายให้เสียหายได้โดยง่าย ดังนั้น จึงควรมีมาตรการป้องกันและควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ บำบัดเตือน หรือป้ายห้ามการกระทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือการสร้างสิ่งก่อสร้างป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่เปราะบาง เช่น การทำรั้วป้องกัน หรือทางเดินยกระดับ เป็นต้น หรือการมีเจ้าหน้าที่ควบคุมความประพฤติของนักท่องเที่ยว															
3.1.6 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> • ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และข้อห้ามของพื้นที่ • ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่ • ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน • มีการจัดอบรมพนักงาน ผู้ประกอบการ และชุมชนเกี่ยวกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและภาคการอนุรักษ์เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม • มีการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาธรรมชาติให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น กิจกรรมการดูนก การศึกษาพันธุ์ไม้ ฯลฯ เป็นต้น 	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>①</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> </table>	0	0.5	①	0	0.5	①	0	0.5	1	0	0.5	①	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
0	0.5	①																
0	0.5	①																
0	0.5	1																
0	0.5	①																
0	0.5	1																

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.7 การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว	<p>(1) ไม่มีการจัดการใดๆ เลย</p> <p>(2) มีการจัดการอย่างน้อย 1-2 องค์ประกอบ แต่ยังไม่ครบถ้วนและไม่เป็นระบบ</p> <p>(3) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยมีระเบียบการปฏิบัติเป็นหลักฐานอยู่บ้าง แต่การปฏิบัติมีข้อบกพร่อง</p> <p>(4) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐาน 1 องค์ประกอบ</p> <p>⑤ มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐานอย่างน้อย 2 องค์ประกอบ</p>	5	<p>การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่</p> <p>1) การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อการท่องเที่ยว เช่น มีการแบ่งเขตพื้นที่สงวน พื้นที่นันทนาการและพื้นที่พักผ่อน</p> <p>2) การกำหนดช่วงเวลาในการเข้าพื้นที่ที่เหมาะสมตามช่วงเวลาและ/หรือฤดูกาล</p> <p>3) การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับศักยภาพของพื้นที่และการบริการ</p>
3.1.8 การติดตามประเมินผลกระทบ	<p>(1) ไม่มีแผนการติดตามและการประเมินการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่เลย</p> <p>(2) มีแผนการดำเนินงาน แต่การปฏิบัติตามแผนไม่ชัดเจน</p> <p>(3) มีแผนการดำเนินงาน และมีการเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตามแผนการดำเนินงาน แต่ไม่มีการดำเนินการอื่น ๆ ในด้านการปรับปรุงแก้ไข</p> <p>④ มีแผนการดำเนินงาน มีการเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตามแผนการดำเนินงาน และมีการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบ และมีการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยว แต่การปฏิบัติยังไม่ต่อเนื่อง</p> <p>(5) มีแผนการดำเนินงาน มีการเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตามแผนการดำเนินงาน มีการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบ มีการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา ที่เกิดจากการท่องเที่ยว และมีการปฏิบัติตามการติดตามการประเมินผลอย่างต่อเนื่องทุกปี</p>	4	<p>พื้นที่ท่องเที่ยวประเภทแก่ง เป็นพื้นที่ที่มีความเปราะบาง ง่ายต่อการถูกทำลายให้เสื่อมถูด ดังนั้นจึงควรมีแผนการติดตามเพื่อประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งนี้ต้องมีการนำแผนการประเมินผลกระทบมาแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่</p>
คะแนนรวมข้อ 3.1 (40 คะแนน)		31	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย				คะแนน	หมายเหตุ
3.2 การจัดการด้านการท่องเที่ยว						
3.2.1 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและความสะดวกสบายบริเวณเส้นทางเดินเข้าสู่ตัวแก่ง	<ul style="list-style-type: none"> มีสถานที่สื่อความหมายธรรมชาติในเส้นทางเดินเข้าสู่ตัวแก่งโดยใช้วัสดุที่มีความเหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ มีป้ายบอกทิศทาง ระยะทาง ทั้งจุดเริ่มต้นและในระหว่างเส้นทาง จัดที่พักเป็นจุดๆ โดยมีลานหรือม้านั่งเป็นช่วงๆ ในระยะความห่างที่เหมาะสม จัดทำราวบันไดหรือราวเกาะสำหรับทางเดินในบริเวณที่มีความลาดชันมากหรือบริเวณที่อาจมีอันตรายต่อนักท่องเที่ยวโดยใช้วัสดุที่แข็งแรงทนทาน มีการจัดการขยะรองรับขยะตามทางเดินเป็นช่วงๆ ที่เพียงพอและเหมาะสม 	0	0.5	①	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน	
		0	0.5	①		
		0	0.5	①		
		①	0.5	1		
		①	0.5	1		
3.2.2 ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน	<p>(1) แหล่งท่องเที่ยวขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐาน ไม่สามารถอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้</p> <p>(2) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานบางประเภท แต่ไม่เพียงพอหรือมีข้อจำกัดในการใช้งาน</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภท แต่มีปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา</p> <p>④ แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพปานกลาง เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพดี เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา</p>			3	พิจารณาจากความพอเพียงและคุณภาพของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานกับการใช้งานในช่วงเวลาปกติและช่วงเทศกาล ซึ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในที่นี้ ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา และระบบการสื่อสาร เป็นต้น	
				4		

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ															
3.2.3 มาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย	<p>(1) ไม่มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยแต่อย่างใด</p> <p>(2) มีมาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัยน้อย หรือไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>(3) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพปานกลาง แต่ระบบรักษาความปลอดภัยยังไม่รัดกุม</p> <p>④ มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับดี แต่ไม่เหมาะสมหรือเพียงพอในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับดีมาก มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทั้งในช่วงปกติและช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p>	4	มาตรการด้านความปลอดภัย เช่น การมีเจ้าหน้าที่ช่วยชีวิต การติดป้ายไว้ในเขตห้ามเล่นน้ำ หรือบริเวณอันตราย การให้ห่วงชูชีพผูกลอยไว้เป็นระยะหรือการห้ามดื่มสุรา เป็นต้น															
3.2.4 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	<p>(1) ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย</p> <p>(2) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นอาสาสมัครท้องถิ่นช่วยดูแลเป็นครั้งคราว</p> <p>(3) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นลูกจ้างประจำ แต่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ</p> <p>④ มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นลูกจ้างประจำของแหล่งท่องเที่ยว มีความรู้เรื่องการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและรับมือกับเหตุฉุกเฉินได้ แต่อาจไม่เพียงพอในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นลูกจ้างประจำของแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทั้งในช่วงปกติและช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เรื่องการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและรับมือกับเหตุฉุกเฉินได้เป็นอย่างดี</p>	4	พิจารณาจากกการมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เพียงพอเหมาะสมต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการรับมือกับเหตุฉุกเฉิน เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย เป็นต้น															
3.2.5 การให้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> • มีศูนย์บริการหรือมีการกำหนดพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์บริการอย่างชัดเจนและมีเจ้าหน้าที่ประจำ • มีสื่อหลากหลายประเภทในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ นิตราศการ • มีจำนวนบุคลากรด้านบริการเพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว • เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีศักยภาพดี สามารถสื่อสารภาษาได้มากกว่าภาษาไทย • มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; text-align: center;">0</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">0.5</td> <td style="width: 20%; text-align: center;">①</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0.5</td> <td style="text-align: center;">①</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0.5</td> <td style="text-align: center;">①</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">①</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">①</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> </table>	0	0.5	①	0	0.5	①	0	0.5	①	0	①	1	0	①	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ
0	0.5	①																
0	0.5	①																
0	0.5	①																
0	①	1																
0	①	1																

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย				คะแนน	หมายเหตุ
3.2.6 การจัดการด้านการมีส่วนร่วม	• มีตัวแทนของชุมชนร่วมวางแผนหรือบริหารจัดการการท่องเที่ยว	0	0.5	①	5	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
	• ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ท่องเที่ยว	0	0.5	①		
	• มีการก่อตั้งองค์กรหรือโครงการอนุรักษ์ต่างๆ ที่เกิดจากท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทต่อการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	0	0.5	①		
	• ชุมชนมีรายได้หรือเงินเดือนจากการถูกจ้างงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	0	0.5	①		
	• ชุมชนมีรายได้จากการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว การให้บริการด้านที่พัก การขายอาหารและสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น	0	0.5	①		
คะแนนรวมข้อ 3.2 (30 คะแนน)					24	

คะแนนรวม ข้อ 3 (คะแนนเต็ม 70 คะแนน)	55
--	-----------

4. การบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว	
4.1 ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	
4.1.1 ระดับความยากง่ายของการท่องเที่ยว	<p>(1) ระดับ 1-2 มีแก่งเล็กน้อยสายน้ำไหลเอื่อย คนทั่วไปสามารถพายได้ หรือ ระดับ 6 อันตราย มีแก่งขนาดใหญ่ กระแสน้ำรุนแรง ลดระดับสูงเป็นน้ำตก ไม่เหมาะแก่การท่องเที่ยว</p> <p>(2) เป็นแก่งที่มีอันตรายมากที่สุด ไม่เหมาะแก่การท่องเที่ยว</p> <p>(3) ระดับ 3 ปานกลาง เริ่มมีแก่งน้ำตื้นเต็น ต้องเรียนรู้เทคนิคการพายสูงขึ้น</p> <p>(4) มีระดับ 2 ระดับ เช่น ระดับ 3 และ 4 หรือ ระดับ 4 5 และ 6</p> <p>⑤ มีระดับ 4 ระดับ หรือมากกว่า เช่น ระดับ 2 3 4 และ 5 หรือ ระดับ 3 4 5 และ 6</p>
5	<p>ระดับความยากง่ายของแก่งจะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวแก่ง ซึ่งทำให้แก่งนั้นๆ มีความโดดเด่น โดยแบ่งระดับความยากง่ายของการท่องเที่ยวเป็น 6 ระดับ ตามเกณฑ์ของ American White-water Affiliation ประเทศสหรัฐอเมริกา</p>

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
4.1.2 โอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่น	(1) ไม่มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่น (2) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นน้อย และมีความน่าสนใจน้อย (3) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นปานกลาง และมีความน่าสนใจปานกลาง (4) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นมาก และมีความน่าสนใจมาก (5) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นมากที่สุด และมีความน่าสนใจมากที่สุด และมีนักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมาก	4	โอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นในขณะล่องแก่งนั้น เป็นจุดดึงดูดอีกประเภทให้กับนักท่องเที่ยว เช่น โอกาสในการพบหน้าตก ถ้า เป็นต้น
4.1.3 จุดปล่อยเรือ/แพ	(1) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 1 จุด (2) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 2 จุด (3) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 3 จุด (4) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 4 จุด (5) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 5 จุดหรือมากกว่า	5	พิจารณาจากจำนวนจุดที่ปล่อยเรือ/แพในการล่องแก่ง เนื่องจากจะเป็นสิ่งดึงดูดและ ทำให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการล่องแก่ง
4.1.4 จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการล่องแก่ง	(1) ผู้ประกอบการทั้งหมด ไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการล่องแก่ง (2) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาตน้อยกว่า 50% ของผู้ประกอบการทั้งหมด (3) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาต 50% ของผู้ประกอบการทั้งหมด (4) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาตมากกว่า 50% ของผู้ประกอบการทั้งหมด (5) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาตทั้งหมดทุกราย	5	พิจารณาจากจำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการล่องแก่งได้อย่างถูกต้องตามใบอนุญาตของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (TAT license)
คะแนนรวมข้อ 4.1 (20 คะแนน)		19	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด		ค่าคะแนน		คะแนน		หมายเหตุ				
4.2 การบริหารจัดการนักท่องเที่ยว										
• ชี้แจงให้นักท่องเที่ยวทราบถึงกฎระเบียบและข้อห้ามก่อนการลงแก่ง										
0	0.5	①	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน							
0	0.5	①	หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ							
0	0.5	①	ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน							
• อธิบายเกี่ยวกับเส้นทางกาสร่องแก่ง										
0	0.5	①	10							
• ให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการลงแก่ง										
0	0.5	①								
• สวัสดิวิธีใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการลงแก่ง										
0	0.5	①								
• กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อแพ 1 ลำ										
0	0.5	①								
• จัดที่นั่งที่เหมาะสมให้แก่นักท่องเที่ยว										
0	0.5	①								
• แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวตามประสบการณ์และความเสี่ยง เช่น การว่ายน้ำ ผู้สูงอายุ เป็นต้น										
0	0.5	①								
• ดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวขณะลงแก่ง										
0	0.5	①								
• อธิบายเทคนิคขณะลงแก่ง เช่น การโน้มตัว การหมอบ เป็นต้น										
0	0.5	①								
• ควบคุมนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อห้าม										
0	0.5	①	10							
คะแนนรวมข้อ 4.2 (10 คะแนน)										
4.3 ความพร้อมด้านบุคลากร										
• มีหัวหน้า/ผู้จัดการในการกำกับดูแลกิจกรรมลงแก่ง										
0	0.5	①	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน							
• มีผู้ควบคุมเรือยางที่รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ										
0	0.5	①	หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ							
• มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ										
0	0.5	①	ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน							
• มีความพร้อมและเพียงพอของบุคลากรในการทำงาน										
0	0.5	①	5							
• มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในทีมงาน										
0	0.5	①								
คะแนนรวมข้อ 4.3 (5 คะแนน)										
5										

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด		ค่าคะแนน		คะแนน	หมายเหตุ
4.4 ความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์					
• คู่มือการล่องแก่ง	0	0.5	1	5	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
• เสื้อชูชีพ	0	0.5	1		
• หมวกนิรภัย/หมวกกันกระแทก	0	0.5	1		
• รองเท้า	0	0.5	1		
• เรือ/แพ	0	0.5	1		
• ไม้พาย	0	0.5	1		
• อุปกรณ์ให้สัญญาณ เช่น นกหวีด เป็นต้น	0	0.5	1		
• ถุงมือช่วยชีวิต	0	0.5	1		
• ชุดปฐมพยาบาล	0	0.5	1		
• วิทยุสื่อสาร	0	0.5	1		
คะแนนรวมข้อ 4.4 (10 คะแนน)					
				5	

4.5 หลักประกันภัยแก่นักท่องเที่ยว					
4.5.1 การประกันภัย					
(1) ไม่มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว	<p>ไม่มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะที่นักท่องเที่ยวร้องขอ โดยนักท่องเที่ยวต้องจ่ายเพิ่มเติม</p> <p>มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว ในกรณี 1-2 กรณีเท่านั้น</p> <p>มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวทุกกรณี ยกเว้นภัยธรรมชาติ</p> <p>มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวครบทุกคนในทุกกรณี</p>	4	การประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจในการทำกิจกรรมล่องแก่ง		
(2) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว					
(3) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว					
(4) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวทุกกรณี					
(5) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวครบทุกคนในทุกกรณี					
4.5.2 แผนการจัดการความเสี่ยง					
(1) ไม่มีแผนการจัดการความเสี่ยง	<p>มีแผนการจัดการความเสี่ยง แต่แผนฯ ไม่ชัดเจน</p> <p>มีแผนการจัดการความเสี่ยง มีการปรับปรุงแผนฯ ทุก 5 ปี</p> <p>มีแผนการจัดการความเสี่ยง มีการปรับปรุงแผนฯ ทุก 3 ปี</p> <p>มีแผนการจัดการความเสี่ยง มีการปรับปรุงแผนฯ ทุกปี</p>	2	ความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด แต่ความเสี่ยงนั้นจะมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นไม่มากนัก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแผนการจัดการความเสี่ยง		
(2) มีแผนการจัดการความเสี่ยง					
(3) มีแผนการจัดการความเสี่ยง					
(4) มีแผนการจัดการความเสี่ยง					
(5) มีแผนการจัดการความเสี่ยง					

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
4.5 หลักประกันภัยแก่งนักท่องเที่ยว			
4.5.3 บุคลากรดูแลด้านสุขภาพและปฐมพยาบาล	(1) ไม่มี	3	การดูแลด้านสุขภาพและการปฐมพยาบาล จัดเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการให้บริการนักท่องเที่ยว
	(2) มีบุคลากร 1 คน ดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาลทั่วไป		
(3) มีบุคลากร 1 คน ดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาล ที่ผ่านการอบรมเป็นอย่างดี			
(4) มีบุคลากรมากกว่า 1 คน ดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาล ที่ผ่านการอบรมเป็นอย่างดี			
(5) มีบุคลากรมากกว่า 1 คน ที่เชี่ยวชาญในดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาล			
คะแนนรวมข้อ 4.5 (15 คะแนน)		9	
คะแนนรวม ข้อ 4 (คะแนนเต็ม 60 คะแนน)		48	

הכנתה

**แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
ประเภทแก่ง**

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง
โดย

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ร่วมกับ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ/ผู้ดูแล
ที่อยู่..... หมู่ที่..... บ้าน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ผู้ประเมิน (ชื่อ-นามสกุล)
(หน่วยงาน)
ประเมินเมื่อ วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ผลการประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

□ กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่ไม่มีกิจกรรมการล่องแก่ง	คะแนนเต็ม	ผลการให้คะแนน	ระดับมาตรฐาน	องค์ประกอบ	คะแนนเต็ม	ผลการให้คะแนน	ระดับมาตรฐาน
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	65		☐ สูง (> 145 คะแนน) ☐ ปานกลาง (> 90-145 คะแนน) ☐ ต่ำ (> 50-95 คะแนน)	1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย	65		☐ ดีเยี่ยม (> 215 คะแนน) ☐ ดีมาก (> 175-215 คะแนน) ☐ ดี (> 140-175 คะแนน) ☐ ปานกลาง (> 100-140 คะแนน) ☐ ต่ำ (> 65-100 คะแนน)
2. ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	55			2. ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	55		
3. การบริหารจัดการ	70			3. การบริหารจัดการ	70		
รวมทั้งสิ้น	190			4. การบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่ง	60		
รวมทั้งสิ้น					250		

□ กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีกิจกรรมการล่องแก่ง

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1. คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยว			
1.1.1 ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้อยกว่า 10 เมตร (2) 10-25 เมตร (3) 26-50 เมตร (4) 51-100 เมตร (5) มากกว่า 100 เมตร		ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่งจะบ่งบอกถึงความสวยงามของแก่ง กิจกรรมต่างๆ และความรวดเร็วและการะแซของน้ำ
1.1.2 ความยาวของลำน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้อยกว่า 10 เมตร (2) 10-50 เมตร (3) 51-100 เมตร (4) 101-500 เมตร (5) มากกว่า 500 เมตร		ความยาวของลำน้ำบริเวณแก่งจะเป็นจุดดึงดูดหนึ่งให้นักท่องเที่ยวทำกิจกรรม โดยพิจารณาจากความยาวจากต้นแก่งจนถึงท้ายแก่ง
1.1.3 ความเขียวและความลึกของน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้ำเขียวมาก และลึกมาก ไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ (2) น้ำเขียวมาก และลึกปานกลาง สามารถทำกิจกรรมได้บางประเภท แต่ต้องอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ และต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ (3) น้ำเขียวปานกลาง และลึกปานกลาง สามารถทำกิจกรรมได้บางประเภท แต่ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ (4) น้ำเขียวเล็กน้อย และลึกปานกลาง สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้ (5) น้ำเขียวเล็กน้อย และลึกเล็กน้อย สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้		ความเขียวและความลึกของน้ำของแก่งมีผลต่อการทำกิจกรรมของนักท่องเที่ยวของแก่ง
1.1.4 ความสะอาดของน้ำบริเวณแก่ง	(1) น้ำมีลักษณะเหนียว มีกลิ่นเหม็น เป็นประจำ และมีขยะปริมาณมาก (2) น้ำมีลักษณะเหนียว มีกลิ่นเหม็น ในบางฤดู และมีขยะปริมาณค่อนข้างมาก (3) น้ำมีสีขุ่นบ้าง แต่ไม่เหนียว มีกลิ่นเหม็นเล็กน้อย ในบางฤดู และมีขยะปริมาณน้อย (4) น้ำมีสีขุ่นบ้าง แต่ไม่เหนียว ไม่มีกลิ่นเหม็น ในบางฤดู และมีขยะปริมาณน้อย (5) น้ำสะอาด ไม่มีกลิ่น ตลอดทั้งปี และมีขยะปริมาณน้อยมาก		ความสะอาดของน้ำบริเวณแก่งนั้นมีผลต่อการท่องเที่ยว

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.5 ความสวยงามของแก่ง	<p>(1) แก่งมีความสวยงามน้อย ในฤดูแล้งมองเห็นแก่ง แต่ไม่สวยงาม</p> <p>(2) แก่งมีความสวยงามพอสมควร ในฤดูแล้งมองเห็นแก่งสวยงามพอสมควร/ช่วงฤดูฝนที่ปริมาณน้ำมากยังคงมองเห็นแก่งบ้าง</p> <p>(3) แก่งมีความสวยงาม ตลอดฤดูแล้งและฤดูฝน</p> <p>(4) แก่งมีความสวยงามค่อนข้างมาก ตลอดฤดูแล้งและฤดูฝน</p> <p>(5) แก่งมีความสวยงามมาก ตลอดฤดูแล้งและฤดูฝน</p>		<p>ความสวยงามของแก่งแก่งเป็นจุดดึงดูดความสนใจ ด้านการท่องเที่ยวในการทำกิจกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยว</p>
1.1.6 ความโดดเด่นเฉพาะตัวของแก่ง	<p>(1) มีความโดดเด่นประเภทที่สามารถพบได้ทั่วไปในประเทศไทย</p> <p>(2) มีความโดดเด่นประเภทที่สามารถพบได้ในแหล่งธรรมชาติบางแห่งในประเทศไทย</p> <p>(3) มีความโดดเด่น พบได้น้อยแห่งในประเทศไทย</p> <p>(4) มีความโดดเด่น พบได้น้อยแห่งในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชม</p> <p>(5) มีความโดดเด่น พบเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชมมาก</p>		<p>พิจารณาจากความโดดเด่นเอกลักษณ์เฉพาะตัว หาจุดได้ยากและมีจำนวนน้อยแห่งในประเทศไทย เช่น แก่งกระเจาน เป็นต้น</p>
1.1.7 จำนวนและความถี่ของแก่ง	<p>(1) แก่งมีจำนวนค่อนข้างน้อย</p> <p>(2) แก่งมีจำนวนมากพอสมควร ไม่มีความต่อเนื่อง</p> <p>(3) แก่งมีจำนวนมากพอสมควร พบเห็นค่อนข้างต่อเนื่อง</p> <p>(4) แก่งมีจำนวนมาก พบเห็นได้ต่อเนื่อง</p> <p>(5) แก่งมีจำนวนมาก และมีความต่อเนื่องมาก</p>		<p>พิจารณาจากจำนวนและความถี่ของแก่งที่พบเห็นในบริเวณลำน้ำ</p>
1.1.8 สัตว์น้ำที่อาศัยในบริเวณแก่ง	<p>(1) สัตว์น้ำที่พบเห็นเห็นได้ทั่วไป ไม่มีควมน่าสนใจ</p> <p>(2) สัตว์น้ำที่พบได้ในแหล่งธรรมชาติบางแห่งในประเทศไทย</p> <p>(3) สัตว์น้ำที่พบได้บ่อยแห่งในประเทศไทย</p> <p>(4) สัตว์น้ำที่พบได้บ่อยแห่งในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชม</p> <p>(5) สัตว์น้ำที่พบเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชมมาก</p>		<p>พิจารณาจากสัตว์น้ำที่อาศัยบริเวณแก่ง ซึ่งสัตว์น้ำบางประเภทเป็นสัตว์น้ำที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว เป็นเอกลักษณ์ หรือเป็นสัตว์น้ำประจำถิ่น ไม่สามารถพบเห็นได้จากแก่งอื่น</p>

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.1.9 ความสมบูรณ์ของป่าในบริเวณรอบแก่ง	<p>ค่าคะแนนและความหมาย</p> <p>(1) ป่าส่วนใหญ่ถูกทำลาย คงเหลือบริเวณที่ยังคงสภาพธรรมชาติไม่เกิน 10% ของพื้นที่</p> <p>(2) ป่าส่วนใหญ่ถูกทำลาย มีบริเวณที่ยังคงสภาพธรรมชาติไม่เกิน 30% ของพื้นที่</p> <p>(3) ป่าส่วนใหญ่คงสภาพในระดับปานกลาง โดยพื้นที่กึ่งหนึ่งถูกรบกวนหรือตัดแปลงจากการกระทำของมนุษย์</p> <p>(4) ป่าส่วนใหญ่คงสภาพดี แต่มีร่องรอยการรบกวนจากมนุษย์บ้าง</p> <p>(5) ยังคงสภาพสมบูรณ์ ไม่มีร่องรอยการรบกวนจากมนุษย์</p>		สภาพความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์และได้รับการบวกรวมมนุษย์น้อยที่สุด
1.1.10 เรื่องราวพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับแก่ง	<p>(1) ไม่มีเรื่องราวพื้นบ้าน</p> <p>(2) มีเรื่องราวพื้นบ้าน ไม่น่าสนใจ และไม่มีหลักฐาน</p> <p>(3) มีเรื่องราวพื้นบ้าน น่าสนใจ แต่ไม่มีหลักฐาน</p> <p>(4) มีเรื่องราวพื้นบ้าน และชาวบ้านเชื่อถือ มีความน่าสนใจ และมีหลักฐานบ้าง</p> <p>(5) มีเรื่องราวพื้นบ้าน และชาวบ้านเชื่อถือ มีความน่าสนใจมาก และมีหลักฐาน</p>		พิจารณาจากรายการพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อของคนในท้องถิ่น และหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องราวอื่นๆ นับเป็นสิ่งดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง
คะแนนรวมข้อ 1.1 (50 คะแนน)			

1.2 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย			
1.2.1 การรुकูล้ำพื้นที่รอบแก่ง	<p>(1) มีการรुकูล้ำเข้าไปแล้วมีการสร้างสิ่งก่อสร้างทำลายสภาพธรรมชาติเดิมของแก่ง เป็นอย่างมาก</p> <p>(2) มีการรुकูล้ำเข้าไปในระดับปานกลาง มีสิ่งก่อสร้างทำลายสภาพเดิมในระดับปานกลาง</p> <p>(3) มีการรुकูล้ำบ้างเล็กน้อย มีการสร้างสิ่งก่อสร้างที่ทำลายสภาพเดิมของบริเวณแก่งบ้างเล็กน้อย</p> <p>(4) มีการเข้าไปใช้พื้นที่บริเวณแก่งบ้าง แต่ไม่มีการตัดแปลงสภาพเดิมของพื้นที่บริเวณแก่ง</p> <p>(5) ไม่มีการรुकูล้ำทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณแก่ง</p>		พิจารณาจากการรुकูล้ำของสิ่งก่อสร้างทั้งแบบถาวร และชั่วคราวในพื้นที่บริเวณรอบแก่ง ทั้งนี้ สิ่งก่อสร้างถาวร หมายถึง สิ่งปลูกสร้างที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น อาคาร ศาลา เป็นต้น และสิ่งก่อสร้างชั่วคราว หมายถึง สิ่งที่เคลื่อนย้ายได้โดยง่าย เช่น เฝิงขายของชั่วคราว เป็นต้น
1.2.2 กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติ บริเวณแก่ง	<p>(1) บริเวณแก่งถูกทำลายมาก เช่น การระเบิดหิน</p> <p>(2) บริเวณแก่งหลายบริเวณถูกทำลาย และสภาพเดิมของแก่งเกิดการเปลี่ยนแปลง</p> <p>(3) มีการตัดแปลงบริเวณแก่งและบริเวณใกล้เคียงบ้างบางส่วน</p> <p>(4) มีการตัดแปลงบริเวณแก่ง แต่ไม่ทำลายสภาพเดิมของแก่ง</p> <p>(5) ไม่มีการตัดแปลง บริเวณโดยรอบยังเป็นธรรมชาติเดิมอยู่</p>		กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติของแก่ง เช่น การสร้างสิ่งก่อสร้าง หรือการระเบิดแก่งโดยพิจารณาจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติของแก่ง

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
1.2.3 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ	<p>คำคะแนนและความหมาย</p> <p>(1) มีภัยธรรมชาติในบางฤดูกาลหรือบางช่วงของปี</p> <p>(2) มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้งต่อปี</p> <p>(3) มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้ง ในรอบ 3 ปี</p> <p>(4) มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้ง ในรอบ 5 ปี</p> <p>(5) มีภัยธรรมชาติ 1-2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี หรือนานกว่า</p> <p>คะแนนรวมข้อ 1.2 (15 คะแนน)</p>		พิจารณาจากโอกาสที่แหล่งท่องเที่ยวบริเวณแก่งจะถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ เช่น พายุ น้ำป่า หรือจากสภาพธรรมชาติของแก่งเอง เช่น สภาพพื้นที่ที่มีความแข็งแรงพอ หรืออัตราการกัดกร่อนของน้ำสูง เป็นต้น โดยวัดจากสถิติการเกิด ภัยธรรมชาติ
คะแนนรวม ข้อ 1 (คะแนนเต็ม 65 คะแนน)			
2. ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว			
2.1 ศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยว			
2.1.1 โอกาสในการเป็นแหล่งดูสัตว์	<p>(1) มีสัตว์น้อยชนิดมาก พบเห็นแต่สัตว์ธรรมดา</p> <p>(2) มีสัตว์น้อยชนิด พบเห็นสัตว์ที่ไม่ใช่สัตว์ธรรมดาทั่วไปบ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 5 ชนิดใน 1 วัน</p> <p>(3) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ บ้าง โดยสามารถพบสัตว์ 6-10 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>(4) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ ได้บ่อย โดยสามารถพบสัตว์ 11-20 ชนิด ใน 1 วัน</p> <p>(5) มีสัตว์หลายชนิด พบเห็นสัตว์แปลกๆ ได้บ่อย และมีชนิดที่หายากสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้</p>		พิจารณาจากจำนวนชนิดของสัตว์ที่พบในแหล่งธรรมชาตินั้น โดยเฉพาะสัตว์หายาก หรือสัตว์ที่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชม และเป็นการเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณแก่งได้ เช่น พบนกหายากชนิดต่างๆ เป็นต้น
2.1.2 โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช	<p>(1) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 1-2 ชนิด และเป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>(2) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 3-5 ชนิด และเป็นชนิดที่สามารถพบได้ทั่วไป</p> <p>(3) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 6-10 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจหายาก แต่โอกาสที่จะพบเห็นแหล่งท่องเที่ยวมีน้อย</p> <p>(4) มีความหลากหลายของพันธุ์พืช 11-20 ชนิด และมีชนิดที่น่าสนใจหายาก และโอกาสที่จะพบเห็นแหล่งท่องเที่ยวมีมาก</p> <p>(5) มีความหลากหลายของพันธุ์พืชมากกว่า 20 ชนิด โดยมีชนิดที่น่าสนใจหายาก และโอกาสที่จะพบเห็นในแหล่งท่องเที่ยวมีมาก และนักท่องเที่ยวมีความประสงค์ที่จะไปชมสิ่งดังกล่าว</p>		พิจารณาจากการที่บริเวณแก่งมีพันธุ์พืชที่มีความหลากหลาย หรือมีลักษณะโดดเด่น หายาก ซึ่งสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมได้ และสามารถเพิ่มความหลากหลายและความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยวบริเวณแก่งได้ ทั้งนี้ ความหลากหลายของพันธุ์พืช (Plant Diversity) คือ การที่มีพืชนานาชนิดหลากหลายพันธุ์ ความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ซึ่งทำให้เกิด ความหลากหลายทางพันธุกรรม และความหลากหลายของระบบนิเวศ
คะแนนรวมข้อ 2.1 (10 คะแนน)			

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.2 การเข้าถึง			
2.2.1 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ	<p>(1) มีทางเข้าถึงได้แต่ไม่สะดวกเฉพาะรถบางประเภท และเส้นทางไม่มีความปลอดภัยเท่าที่ควร</p> <p>(2) มีความสะดวกในการเข้าถึงน้อย สภาพถนนดีเฉพาะในบางฤดูกาล</p> <p>(3) เส้นทางมีความปลอดภัยในบางฤดูกาล แต่รถยนต์นั่งสามารถใช้เวลา</p> <p>(4) มีทางเข้าถึงได้สะดวกทั่วรถยนต์นั่งในทุกฤดูกาลทำความเร็วได้สูง</p> <p>(5) เส้นทางมีความปลอดภัย</p> <p>(6) มีความสะดวกในการเข้าถึงด้วยรถทุกประเภท ทุกฤดูกาล สภาพเส้นทางดี พื้นที่ผิวถนนเป็นถนนคอนกรีตหรือลาดยาง เส้นทางมีความปลอดภัย</p>		พิจารณาจากสภาพของเส้นทางที่เข้าสู่ตัวแก่งว่าเอื้ออำนวยความสะดวกในการเดินทางหรือไม่ แหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยในการเดินทาง ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง ความสามารถในการเข้าถึงได้ทุกฤดูกาล และประเภทของยานพาหนะที่เข้าถึงได้
2.2.2 ความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวหลัก	<p>(1) แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่อย่างโดดเด่น</p> <p>(2) แหล่งท่องเที่ยวไม่อยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก แต่มีแหล่งท่องเที่ยวอื่น อยู่ใกล้เคียง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวเชื่อมต่อกับเส้นทางท่องเที่ยวหลักได้โดยง่าย หรือสามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้</p> <p>(4) แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก สามารถเชื่อมต่อกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นได้สะดวกและมีความน่าสนใจปานกลาง</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลัก และแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง มีความหลากหลาย สามารถสร้างวงจรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้</p>		พิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวนั้นอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวหลักหรือทางผ่านของนักท่องเที่ยวที่เดินทางจากจุดหนึ่งที่มีความสำคัญไปยังอีกจุดหนึ่งที่มีความสำคัญหรือไม่ มีแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบที่ส่งเสริมให้เกิดวงจรการท่องเที่ยวได้หรือไม่ ซึ่งจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่นใดอยู่โดดเดี่ยวทางไกลจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น
	คะแนนรวมข้อ 2.2 (10 คะแนน)		

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.3 ความปลอดภัย			
2.3.1 การวัดระดับน้ำและการแจ้งเตือนถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำแก่งที่ท่องเที่ยว	<p>(1) ไม่มีการวัดระดับน้ำ</p> <p>(2) มีการวัดระดับน้ำทุกวัน แต่ไม่มีการแจ้งเตือนแก่งที่ท่องเที่ยวทราบถึงระดับน้ำ</p> <p>(3) มีการวัดระดับน้ำทุกวัน และมีแจ้งเตือนแก่งที่ท่องเที่ยวทราบถึงระดับน้ำและการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ</p> <p>(4) มีการวัดระดับน้ำทุกวัน และมีแจ้งเตือนแก่งที่ท่องเที่ยวทราบถึงระดับน้ำพร้อมทั้งดูแลให้แก่งที่ท่องเที่ยวปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ เช่น เมื่อระดับน้ำสูงถึงเกณฑ์ห้ามเล่นน้ำ หรือเมื่อระดับน้ำเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องหยุดกิจกรรมและขึ้นจากน้ำทันที</p> <p>(5) มีการวัดระดับน้ำทุกวัน มีสัญญาณเตือนภัยเรื่องระดับน้ำตลอดระยะเวลาของแก่งพร้อมทั้งมีการประกาศแจ้งเตือนถึงระดับน้ำในขณะนั้นและการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำดูแลให้แก่งที่ท่องเที่ยวปฏิบัติตามข้อปฏิบัติ</p>		พิจารณาจากการมีการวัดระดับน้ำและการแจ้งเตือนถึงความเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำในลำน้ำให้แก่นักท่องเที่ยวทราบ เนื่องจากระดับน้ำและปริมาณน้ำในลำน้ำมีผลต่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก หากไม่มีการแจ้งเตือนให้แก่นักท่องเที่ยวทราบรวมทั้งหากไม่มีการควบคุมให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดอาจเกิดอันตรายถึงชีวิตได้ เช่น ในกรณีของน้ำป่าไหลหลาก เป็นต้น
2.3.2 ความปลอดภัยของเส้นทางเข้าสู่ตัวแก่งและเส้นทางบริเวณแก่ง	<p>(1) เป็นเส้นทางเปลี่ยวโดยตลอด และมีระยะทางไกล</p> <p>(2) เป็นเส้นทางเปลี่ยวโดยตลอด และมีระยะทางไม่ไกล</p> <p>(3) เป็นเส้นทางเปลี่ยวบ้าง และมีระยะทางไกล</p> <p>(4) เป็นเส้นทางเปลี่ยวบ้าง และมีระยะทางไม่ไกล</p> <p>(5) เป็นเส้นทางไม่เปลี่ยว และมีระยะทางไม่ไกล</p>		พิจารณาจากความปลอดภัยของเส้นทางที่ใช้เดินทางเข้าสู่ตัวแก่ง ว่ามีอันตรายหรือไม่ ระยะทางที่เข้าสู่ตัวแก่งมีระยะทางไกล/ใกล้ และตลอดสองข้างทางผ่านพื้นที่ลักษณะใด เช่น ป่าเปลี่ยวตลอด มีบ้านพักบ้าง หรือมีเพียงชายของเป็นระยะๆ เป็นต้น
2.3.3 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ	<p>(1) มีบ่อยตลอดปี</p> <p>(2) มีแต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี</p> <p>(3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>(4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>(5) มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p>		พิจารณาจากความถี่ของการเกิดเหตุอันตรายจากภัยธรรมชาติในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำป่า โรคมลาเรีย เป็นต้น
2.3.4 การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น	<p>(1) มีบ่อยตลอดปี</p> <p>(2) มี แต่เกิดขึ้นในบางฤดูกาลหรือเพียงบางช่วงของปี</p> <p>(3) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 4-5 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>(4) มีสถิติการเกิดเหตุอันตราย 2-3 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p> <p>(5) มีสถิติการเกิดเหตุอันตรายน้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบ 10 ปี</p>		พิจารณาจากความถี่ของการเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุอันตรายในระยะเวลา 10 ปี ทั้งจากตัวพื้นที่และในบริเวณเส้นทางท่องเที่ยวที่เกิดจากปัจจัยอื่น เช่น ภัยจากโจรสลัด เรือล่ม รถชน เป็นต้น

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
2.3.5 ความอันตรายของแก่งและเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย	(1) แก่งนี้มีอันตรายมากเกิดอุบัติเหตุบ่อย และไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย (2) แก่งนี้มีประวัติการเกิดอันตรายบ่อย และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยไม่เพียงพอ (3) แก่งนี้มีอันตรายเกิดขึ้นบ้าง และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ (4) แก่งนี้อาจมีอันตรายบ้างนาน ๆ ครั้ง และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยเพียงพอ (5) แก่งนี้ไม่เคยมีประวัติเรื่องอันตรายหรือเคยมีนานเกิน 10 ปี และมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยและอุปกรณ์กู้ภัยพร้อมเพียง		พิจารณาจากการเกิดอุบัติเหตุ หรือการเกิดอันตรายของแก่ง รวมทั้งความปลอดภัยและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความปลอดภัยเมื่อเกิดเหตุขึ้น
คะแนนรวมข้อ 2.3 (25 คะแนน)			

2.4 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว			
2.4.1 ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว	(1) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้น้อยมาก หรือมีความเหมาะสมของทรัพยากรมาก หรือมีข้อจำกัดของพื้นที่มากอาจไม่เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว (2) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาได้เล็กน้อย หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความเหมาะสมบางประการหรืออ่อนไหวมาก (3) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาในระดับปานกลาง หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวแต่พอที่จะรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ (4) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย (5) แหล่งท่องเที่ยวมีความสามารถในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้มาก หรือทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความอ่อนไหวน้อย และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากอยู่แล้ว		พิจารณาจากระดับของข้อจำกัดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหวหรือความเหมาะสมของทรัพยากรธรรมชาติมาก ก็จะข้อจำกัดในพื้นที่ เช่น ขนาดของพื้นที่ ที่สามารถสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวได้

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
<p>2.4.2 ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยว</p>	<p>(1) ไม่มีการจัดตั้งกลุ่มโดยองค์กรท้องถิ่น เพื่อช่วยกันกำหนดนโยบายและวางแผนทางการจัดการท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ</p> <p>(2) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นร่วมกำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ แต่การปฏิบัติยังไม่สัมฤทธิ์ผล</p> <p>(3) มีกลุ่มองค์กรท้องถิ่นและภาคเอกชนให้การสนับสนุนด้านนโยบาย งบประมาณ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานรัฐ ทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติในระดับหนึ่ง ซึ่งยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณและกำลังคน</p> <p>(4) มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่นให้การสนับสนุนและจัดการด้านนโยบายงบประมาณ และบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้ผลดีและเพียงพอในปัจจุบัน</p> <p>(5) มีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่น ร่วมกันให้การสนับสนุน และจัดการด้านนโยบาย งบประมาณและบุคลากรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะมากขึ้นในอนาคต</p>		พิจารณาจากกรณีกลุ่มองค์กรทั้งภายในและภายนอกในระดับต่างๆ ให้การสนับสนุนด้านนโยบาย งบประมาณ และบุคลากรสำหรับพัฒนาการท่องเที่ยวได้แก่ กลุ่มองค์กรท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งศักยภาพในการประสานความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
คะแนนรวมข้อ 2.4 (10 คะแนน)			
คะแนนรวม ข้อ 2 (คะแนนเต็ม 55 คะแนน)			

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3. การบริหารจัดการ			
3.1 การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสีน้ำจืด			
3.1.1 การจัดการกิจกรรมที่เหมาะสม	<p>(1) กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ที่มีความเปราะบางทางนิเวศวิทยาและสภาพทางกายภาพ และไม่ที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น</p> <p>(2) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรม แต่เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น</p> <p>(3) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมน้อย และเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น ไม่รบกวนความสงบสุขของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่</p> <p>(4) กิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรมเล็กน้อย เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และคนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p> <p>(5) กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ทำให้แหล่งธรรมชาติเสื่อมโทรม เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น และคนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และเป็นที่นิยมนักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ</p>		พิจารณาจากสภาพผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติจะช่วยป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งธรรมชาติ หรือพื้นที่ที่มีความเปราะบางได้
3.1.2 การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเรียบร้อยของพื้นที่	<p>(1) ไม่มีการจัดการด้านภูมิทัศน์ ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดทัศนอุจาดจนกลายเป็นสถานที่เสื่อมโทรม</p> <p>(2) มีการจัดการด้านภูมิทัศน์น้อย หรือมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้คุณค่าของสถานที่ลดลง</p> <p>(3) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางบริเวณที่ไม่เหมาะสม</p> <p>(4) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ แต่การดำเนินการอาจจัดขีดไปบ้างจากปัญหาบางประการ เช่น งบประมาณ ความร่วมมือของผู้ประกอบการ</p> <p>(5) แหล่งท่องเที่ยวได้รับการจัดการด้านภูมิทัศน์ที่สวยงามสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่นมากขึ้น และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในระดับดี</p>		พิจารณาจากภูมิทัศน์และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเมื่อได้รับการจัดการพื้นที่ ซึ่งการพัฒนาใดๆ จะต้องไม่ทำให้จุดเด่นต่างๆ เสื่อมโทรมลงไป และสิ่งก่อสร้างจะต้องไม่ข่มความงามของจุดเด่นต่างๆ การจัดการด้าน ภูมิทัศน์ที่เหมาะสม เช่น การจัดการตำแหน่ง ของสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ ให้สอดคล้องกับพื้นที่และกิจกรรมที่เกิดขึ้น การจัดสร้างสิ่งก่อสร้างหรือการปรุงแต่งภูมิทัศน์ของบริเวณต่างๆ ให้มีความกลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.3 การจัดการขยะมูลฝอยและ การรักษาความสะอาด	<p>ไม่มีมีการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่มีภาชนะรองรับขยะ มีขยะเคลื่อนกลาดเกิดความสกปรกไม่หาคู</p> <p>(1) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่ยังมีขอบกพร่องสูง และยังมีพบเห็นขยะเคลื่อนกลาดหรือกองขยะในบางบริเวณ</p> <p>(2) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย แต่การจัดเก็บ การกำจัด และภาชนะรองรับขยะยังไม่ดีพอ ภาชนะรองรับยังไม่เพียงพอ</p> <p>(3) มีการจัดการด้านขยะมูลฝอย การจัดเก็บกำจัดและภาชนะรองรับขยะเป็นอย่างดี แต่ยังไม่เพียงพอหรือสมบูรณ์เต็มที่ อาจมีปัญหาในบางช่วงเวลา หรือช่วงที่มีนักท่องเที่ยวใช้บริการมาก แต่ก็สามารถจัดการให้พื้นที่สะอาดเรียบร้อยได้ในระยะเวลาหนึ่ง</p> <p>(4) มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี มีภาชนะรองรับอย่างเพียงพอและมีความสะอาดอยู่ตลอดเวลา</p> <p>(5) ไม่มีมีการจัดการน้ำเสีย</p>		พิจารณาภาพรวมของการจัดการด้านขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บ การรวบรวมขยะ วิธีการกำจัด และระบบการกำจัดขยะมูลฝอย รวมทั้งความเพียงพอของภาชนะที่รองรับว่ามีอุปกรณ์ที่เพียงพอและมี การจัดเก็บระบบหรือไม่
3.1.4 การจัดการน้ำเสีย	<p>(1) ไม่มีมีการจัดการน้ำเสีย</p> <p>(2) มีการจัดการน้ำเสียบ้าง แต่ยังมีขอบกพร่องสูง และยังมีพบเห็นการระบายน้ำเสียโดยไม่มีการบำบัดในบางบริเวณ</p> <p>(3) มีการจัดการน้ำเสียเบื้องต้นที่ถูกต้อง เช่น มีบ่อเกรอะบ่อซึม (septic tank) บ่อดักไขมัน เป็นต้น</p> <p>(4) มีการจัดการน้ำเสียที่ถูกต้อง มีระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม และมีการควบคุมให้ผู้ประกอบการมีการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง</p> <p>(5) มีการจัดการน้ำเสีย รวมทั้งมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้องเหมาะสม และมีการควบคุมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในเรื่องของความสัมพันธ์และความจำเป็นในการจัดการน้ำเสีย และดูแลให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง</p>		พิจารณาการจัดการน้ำเสียของแหล่งท่องเที่ยว ประเภทแก่งว่ามีจัดการน้ำเสีย และวิธีการจัดการ ซึ่งรวมถึงระบบการบำบัดน้ำเสีย และวิธีการจัดการน้ำเสียมีความเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งการดูแลให้ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตาม ฎถูกต้อง เพื่อให้การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นไม่ทำลาย ความสวยงามและความสมดุลของสภาพธรรมชาติ

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ															
3.1.5 มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่ประมง	<p>ไม่มีมาตรการป้องกันผลกระทบ หรือมีแต่น้อย และไม่เป็นผลในทางปฏิบัติ</p> <p>(2) มีป้ายประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบในจุดที่มีความเหมาะสมบ้าง แต่ไม่มีการควบคุม</p> <p>(3) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมบ้าง</p> <p>(4) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมบ้าง และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและความปลอดภัยที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีป้ายประชาสัมพันธ์และการจัดสร้างสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมบ้าง เช่น ทางเดินยกระดับ เป็นต้น และมีการจัดเจ้าหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและความปลอดภัยที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว และมีการศึกษาสภาพของทรัพยากร ธรรมชาติในพื้นที่ และนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนงานที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและสภาพกายภาพของพื้นที่</p>		แหล่งท่องเที่ยวบางของระบบนิเวศเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเปราะบางของระบบนิเวศเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่บริเวณต้นน้ำลำธาร บริเวณที่มีสังคมพืชหายาก หรือพื้นที่สืบพันธุ์ของสัตว์ป่า พื้นที่เหล่านี้อาจถูกทำลายให้เสียหายได้โดยง่าย ดังนั้น จึงควรมีมาตรการป้องกันและควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ บำบัดเตือน หรือป้ายห้ามการกระทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือการสร้างสิ่งก่อสร้างป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับพื้นที่เปราะบาง เช่น การทำรั้วป้องกัน หรือทางเดินยกระดับ เป็นต้น หรือการมีเจ้าหน้าที่ควบคุมความประพฤติของนักท่องเที่ยว															
3.1.6 การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และข้อห้ามของพื้นที่ มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของพื้นที่ มีการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน มีการจัดอบรมพนักงาน ผู้ประกอบการ และชุมชนเกี่ยวกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม มีการจัดกิจกรรมด้านการศึกษาธรรมชาติให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น กิจกรรมการดูนก การศึกษาพันธุ์ไม้ ฯลฯ เป็นต้น 	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> </table>	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
3.1.7 การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว	<p>(1) ไม่มีการจัดการใดๆ เลย</p> <p>(2) มีการจัดการอย่างน้อย 1-2 องค์ประกอบ แต่ยังขาดประสิทธิภาพและไม่เป็นระบบ</p> <p>(3) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยมีระเบียบการปฏิบัติเป็นหลักฐานอยู่บ้าง แต่การปฏิบัติมีข้อบกพร่อง</p> <p>(4) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐาน 1 องค์ประกอบ</p> <p>(5) มีการจัดการทั้ง 3 องค์ประกอบ และมีการจัดการที่เป็นระบบหรือได้มาตรฐานอย่างน้อย 2 องค์ประกอบ</p>		<p>การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่</p> <p>1) การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อการท่องเที่ยว เช่น มีการแบ่งเขตพื้นที่สงวน พื้นที่นันทนาการและพื้นที่พักผ่อน</p> <p>2) การกำหนดช่วงเวลาในการเข้าพื้นที่ที่เหมาะสมตามช่วงเวลาของวันและ/หรือฤดูกาล</p> <p>3) การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับศักยภาพของพื้นที่และการบริการ</p>
3.1.8 การติดตามประเมินผลกระทบ	<p>(1) ไม่มีแผนการติดตามและการประเมินการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่เลย</p> <p>(2) มีแผนการดำเนินงาน แต่การปฏิบัติตามแผนไม่ชัดเจน</p> <p>(3) มีแผนการดำเนินงาน และมีเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตามแผนการดำเนินงาน แต่ไม่มีแผนการดำเนินงานอื่น ๆ ในด้านการปรับปรุงแก้ไข</p> <p>(4) มีแผนการดำเนินงาน มีการเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตามแผนการดำเนินงาน และมีวิธีการประเมินผลกระทบ และมีการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยว แต่การปฏิบัติยังไม่ต่อเนื่อง</p> <p>(5) มีแผนการดำเนินงาน มีการเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตามแผนการดำเนินงาน มีการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบ มีการปรับปรุงและแก้ไขปัญหา ที่เกิดจากการท่องเที่ยว และมีการปฏิบัติตามการติดตามการประเมินผลอย่างต่อเนื่องทุกปี</p>		<p>พื้นที่ท่องเที่ยวประเภทแก่ง เป็นพื้นที่ที่มีความเปราะบาง ง่ายต่อการถูกทำลายให้เสียสมดุล ดังนั้นจึงควรมีแผนการติดตามเพื่อประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งนี้ต้องมีการนำแผนการประเมินผลกระทบมาแก้ไขปัญหากที่เกิดขึ้นในพื้นที่</p>
คะแนนรวมข้อ 3.1 (40 คะแนน)			

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย					คะแนน	หมายเหตุ
3.2 การจัดการด้านการท่องเที่ยว							
3.2.1 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและเส้นทางเดินเข้าสู่ตัวแก่ง	<ul style="list-style-type: none"> มีสถานที่อำนวยความสะดวกในเส้นทางเดินเข้าสู่ตัวแก่ง โดยใช้วัสดุที่มีความเหมาะสมกลมกลืนกับธรรมชาติ มีป้ายบอกทิศทาง ระยะทาง ทั้งจุดเริ่มต้นและในระหว่างเส้นทาง จัดที่พักเป็นจุดๆ โดยมีลานหรือม้านั่งเป็นช่วงๆ ในระยะความห่างที่เหมาะสม จัดทำราวบันไดหรือราวเกาะสำหรับทางเดินในบริเวณที่มีความลาดชันมากหรือบริเวณที่อาจมีอันตรายต่อนักท่องเที่ยว โดยใช้วัสดุที่แข็งแรงทนทาน มีการจัดการขยะรองรับขยะตามทางเดินเป็นช่วงๆ ที่เพียงพอและเหมาะสม 	0	0.5	1	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน	
3.2.2 ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน	<ol style="list-style-type: none"> แหล่งท่องเที่ยวขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐาน ไม่สามารถอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้ แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานบางประเภท แต่ไม่เพียงพอหรือมีข้อจำกัดในการใช้งาน แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภท แต่มีปริมาณที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพปานกลาง เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา แหล่งท่องเที่ยวมีสาธารณูปโภคพื้นฐานทุกประเภทที่มีคุณภาพดี เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวในทุกช่วงเวลา 	0	0.5	1	1	พิจารณาจากความพอเพียงและคุณภาพของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานกับการใช้งานในช่วงเวลาปกติและช่วงเทศกาล ซึ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในที่นี้ ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา และระบบการสื่อสาร เป็นต้น	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ															
3.2.3 มาตรฐานด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย	<p>(1) ไม่มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยแต่อย่างใด</p> <p>(2) มีมาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัยน้อย หรือไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>(3) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพปานกลาง แต่ระบบรักษาความปลอดภัยยังไม่รัดกุม</p> <p>(4) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับดี แต่ไม่เหมาะสมหรือเพียงพอในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบเตือนภัยอยู่ในระดับที่ดีมาก มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทั้งในช่วงปกติและช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p>		<p>มาตรการด้านความปลอดภัย เช่น การมีเจ้าหน้าที่ช่วยชีวิต การติดป้ายไว้ในเขตห้ามเล่นน้ำ หรือบริเวณอันตราย การให้ห่วงชูชีพผูกถอยไว้เป็นระยะหรือการห้ามดื่มสุรา เป็นต้น</p>															
3.2.4 เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	<p>(1) ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย</p> <p>(2) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นอาสาสมัครท้องถิ่นช่วยดูแลเป็นครั้งคราว</p> <p>(3) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นลูกจ้างประจำ แต่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ</p> <p>(4) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นลูกจ้างประจำของแหล่งท่องเที่ยว มีความรู้เรื่องการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและรับมือกับเหตุฉุกเฉินได้ แต่อาจไม่เพียงพอในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว</p> <p>(5) มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เป็นลูกจ้างประจำของแหล่งท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวทั้งในช่วงปกติและช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เรื่องการช่วยเหลือนักท่องเที่ยวและรับมือกับเหตุฉุกเฉินได้เป็นอย่างดี</p>		<p>พิจารณาจากกรณีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่เพียงพอเหมาะสมต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและความพร้อมของเจ้าหน้าที่ในการรับมือกับเหตุฉุกเฉิน เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย เป็นต้น</p>															
3.2.5 การให้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> มีศูนย์บริการหรือมีการกำหนดพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์บริการอย่างชัดเจนและมีเจ้าหน้าที่ประจำ มีสื่อหลากหลายประเภทในการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ ไปสเตอร์ นิทรรศการ มีจำนวนบุคลากรด้านบริการเพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีอริยชาติดี สามารถสื่อสารภาษาได้มากกว่าภาษาไทย มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 	<table border="1"> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>0</td> <td>0.5</td> <td>1</td> </tr> </table>	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	0	0.5	1	<p>หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่ปฏิบัติตาม</p>
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																
0	0.5	1																

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนนและความหมาย				คะแนน	หมายเหตุ
3.2.6 การจัดการด้านการมีส่วนร่วม	• มีตัวแทนของชุมชนร่วมวางแผนหรือบริหารจัดการการท่องเที่ยว	0	0.5	1		หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
	• ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่ท่องเที่ยว	0	0.5	1		
	• มีการก่อตั้งองค์กรหรือโครงการอนุรักษ์ต่างๆ ที่เกิดจากท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทต่อการจัดการการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	0	0.5	1		
	• ชุมชนมีรายได้หรือเงินเดือนจากการจ้างงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	0	0.5	1		
	• ชุมชนมีรายได้จากการทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การนำเที่ยว การให้บริการด้านที่พัก การขายอาหารและสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น	0	0.5	1		
คะแนนรวมข้อ 3.2 (30 คะแนน)						

คะแนนรวม ข้อ 3 (คะแนนเต็ม 70 คะแนน)
--

4. การบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว	
4.1 ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว	
4.1.1 ระดับความยากง่ายของการท่องเที่ยว	<p>(1) ระดับ 1-2 มีแก่งเล็กน้อยสายน้ำไหลเอื่อย คนทั่วไปสามารถพายได้ หรือ ระดับ 6 อันตราย มีแก่งขนาดใหญ่ กระแสน้ำรุนแรง ลดระดับสูงเป็นน้ำตก ไม่เหมาะแก่การท่องเที่ยว</p> <p>(2) ระดับ 3 ปานกลาง เริ่มมีแก่งน้ำตื้นเดิน ต้องเรียนรู้เทคนิคการพายสูงขึ้น</p> <p>(3) มีระดับ 2 ระดับ เช่น ระดับ 3-4 ระดับ 4-5</p> <p>(4) มีระดับ 3 ระดับ เช่น ระดับ 2 3 และ 4 หรือ ระดับ 4 5 และ 6</p> <p>(5) มีระดับ 4 ระดับ หรือมากกว่า เช่น ระดับ 2 3 4 และ 5 หรือ ระดับ 3 4 5 และ 6</p>
ระดับความยากง่ายของแก่งจะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวแก่ง ซึ่งทำให้แก่งนั้นๆ มีความโดดเด่น โดยแบ่งระดับความยากง่ายของการท่องเที่ยวเป็น 6 ระดับ ตามเกณฑ์ของ American White-water Affiliation ประเทศสหรัฐอเมริกา	

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
4.1.2 โอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่น	<p>(1) ไม่มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่น</p> <p>(2) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นน้อย และมีความน่าสนใจน้อย</p> <p>(3) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นปานกลาง และมีความน่าสนใจมาก</p> <p>(4) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นมาก และมีความน่าสนใจมาก</p> <p>(5) มีโอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นมากที่สุด มีความน่าสนใจมากที่สุด และมีนักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมาก</p>		โอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่นในขณะล่องแก่งนั้น เป็นจุดดึงดูดอีกประเภทให้นักท่องเที่ยว เช่น โอกาสในการพบหน้าตัก ถ้า เป็นต้น
4.1.3 จุดปล่อยเรือ/แพ	<p>(1) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 1 จุด</p> <p>(2) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 2 จุด</p> <p>(3) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 3 จุด</p> <p>(4) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 4 จุด</p> <p>(5) มีจุดปล่อยเรือ/แพ 5 จุดหรือมากกว่า</p>		พิจารณาจากจำนวนจุดที่ปล่อยเรือ/แพในการล่องแก่ง เนื่องจากจะเป็นสิ่งดึงดูดและ ทำให้นักท่องเที่ยว มีทางเลือกในการล่องแก่ง
4.1.4 จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการล่องแก่ง	<p>(1) ผู้ประกอบการทั้งหมด ไม่มีใบอนุญาตประกอบการล่องแก่ง</p> <p>(2) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาตน้อยกว่า 50% ของผู้ประกอบการทั้งหมด</p> <p>(3) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาต 50% ของผู้ประกอบการทั้งหมด</p> <p>(4) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาตมากกว่า 50% ของผู้ประกอบการทั้งหมด</p> <p>(5) ผู้ประกอบการ มีใบอนุญาตทั้งหมดทุกราย</p>		พิจารณาจากจำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการล่องแก่งได้อย่างถูกต้องตามใบอนุญาตของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (TAT license)
คะแนนรวมข้อ 4.1 (20 คะแนน)			

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	ค่าคะแนน		คะแนน	หมายเหตุ
4.2 การบริหารจัดการนักท่องเที่ยว				
• ชี้แจงให้นักท่องเที่ยวทราบถึงกฎระเบียบและข้อห้ามก่อนการลงแก่ง	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
• อธิบายเกี่ยวกับเส้นทางการลงแก่ง	0	0.5	1	
• ให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการลงแก่ง	0	0.5	1	
• สวัสดิ์วีซีดีอุปกรณ์ต่างๆ ในการลงแก่ง	0	0.5	1	
• กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อแพ 1 ลำ	0	0.5	1	
• จัดที่นั่งที่เหมาะสมให้แก่นักท่องเที่ยว	0	0.5	1	
• แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวตามประสบการณ์และความเสี่ยง เช่น การว่ายน้ำ ผู้สูงอายุ เป็นต้น	0	0.5	1	
• ดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวขณะลงแก่ง	0	0.5	1	
• อธิบายเทคนิคขณะลงแก่ง เช่น การโน้มตัว การหมอบ เป็นต้น	0	0.5	1	
• ความปลอดภัยเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อห้าม	0	0.5	1	
คะแนนรวมข้อ 4.2 (10 คะแนน)				

4.3 ความพร้อมด้านบุคลากร				
• มีหัวหน้าผู้จัดการในการกำกับดูแลกิจกรรมลงแก่ง	0	0.5	1	หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
• มีผู้ควบคุมเรือยางที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ	0	0.5	1	
• มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ	0	0.5	1	
• มีความพร้อมและเพียงพอของบุคลากรในการทำงาน	0	0.5	1	
• มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในทีมงาน	0	0.5	1	
คะแนนรวมข้อ 4.3 (5 คะแนน)				

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด		ค่าคะแนน		คะแนน	หมายเหตุ
4.4 ความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์					
• คู่มือการส่องแก่ง	0	0.5	1		หากไม่มีคุณสมบัติตามที่ระบุ ให้ 0 คะแนน หากมีแต่ไม่ได้ดำเนินการหรือไม่มีประสิทธิภาพ ให้ 0.5 คะแนน และหากมีคุณสมบัติตรง ให้ 1 คะแนน
• เสื้อชูชีพ	0	0.5	1		
• หมวกนิรภัย/หมวกกันกระแทก	0	0.5	1		
• รองเท้า	0	0.5	1		
• เรือ/แพ	0	0.5	1		
• ไม้พาย	0	0.5	1		
• อุปกรณ์ให้สัญญาณ เช่น นกหวีด เป็นต้น	0	0.5	1		
• ถุงมือช่วยชีวิต	0	0.5	1		
• ชุดปฐมพยาบาล	0	0.5	1		
• วิทยุสื่อสาร	0	0.5	1		
คะแนนรวมข้อ 4.4 (10 คะแนน)					

4.5 หลักประกันภัยแก่นักท่องเที่ยว					
4.5.1 การประกันภัย	<p>(1) ไม่มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว</p> <p>(2) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว ในกรณีเฉพาะที่นักท่องเที่ยวร้องขอ โดยนักท่องเที่ยวต้องจ่ายเพิ่มเติม</p> <p>(3) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว ในกรณี 1-2 กรณีเท่านั้น</p> <p>(4) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวทุกกรณี ยกเว้นภัยธรรมชาติ</p> <p>(5) มีการประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวครบทุกกรณี</p>				
4.5.2 แผนการจัดการความเสี่ยง	<p>(1) ไม่มีแผนการจัดการความเสี่ยง</p> <p>(2) มีแผนการจัดการความเสี่ยง แต่แผนฯ ไม่ชัดเจน</p> <p>(3) มีแผนการจัดการความเสี่ยง มีการปรับปรุงแผนฯ ทุก 5 ปี</p> <p>(4) มีแผนการจัดการความเสี่ยง มีการปรับปรุงแผนฯ ทุก 3 ปี</p> <p>(5) มีแผนการจัดการความเสี่ยง มีการปรับปรุงแผนฯ ทุกปี</p>				
	การประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยวเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจในการทำกิจกรรมล่องแก่ง		ความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด แต่ความเสี่ยงนั้นจะมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นไม่มากนัก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแผนการจัดการความเสี่ยง		

เกณฑ์/ดัชนีชี้วัด	คำคะแนนและความหมาย	คะแนน	หมายเหตุ
4.5 หลักประกันภัยแก่งนักท่องเที่ยว			
4.5.3 บุคลากรดูแลด้านสุขภาพและปฐมพยาบาล	(1) ไม่มี (2) มีบุคลากร 1 คน ดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาลทั่วไป (3) มีบุคลากร 1 คน ดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาล ที่ได้ผ่านการอบรมเป็นอย่างดี (4) มีบุคลากรมากกว่า 1 คน ดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาล ที่ได้ผ่านการอบรมเป็นอย่างดี (5) มีบุคลากรมากกว่า 1 คน ที่เชี่ยวชาญในดูแลสุขภาพและปฐมพยาบาล		การดูแลด้านสุขภาพและการปฐมพยาบาล จัดเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการให้บริการนักท่องเที่ยว
คะแนนรวมข้อ 4.5 (15 คะแนน)			
คะแนนรวม ข้อ 4 (คะแนนเต็ม 60 คะแนน)			

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing, consisting of 25 lines.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

กระดาษบันทึก

A series of horizontal dotted lines for writing.

ประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการพัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว จึงออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑3 เมษายน พ.ศ. 2552

(นายสมประสงค์ โคมพิตร)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

เอกสารแนบท้าย
ประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง
ลงวันที่ ๑3 เมษายน 2552

แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง หมายถึง สถานที่ที่เปิดใช้เพื่อการท่องเที่ยว โดยมีแก่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน และมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ การล่องแก่ง การพายเรือ การพักผ่อน และการเดินป่า ซึ่งอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติเข้าไปด้วย ได้แก่ การดูนก การสำรวจธรรมชาติ การศึกษาพันธุ์พืชต่างๆ เป็นต้น

แก่ง หมายถึง “โขดหิน หมู่ของโขดหิน หรือหมู่เกาะกลางลำน้ำ ที่ตั้งขวางทางน้ำอยู่ ทำให้น้ำช่วงนี้ไหลแรง โดยมากพบตอนต้น ๆ ของแม่น้ำ ลำธาร โดยบริเวณลำน้ำที่มีพืดหินหรือโขดหินที่อยู่กลางลำน้ำนั้นอาจถูกท่วมได้ในฤดูที่มีปริมาณน้ำมาก การไหลของน้ำในลำน้ำที่มีสภาพดังกล่าวจะเป็นการไหลที่แรงและเร็ว ความเร็วของกระแสน้ำได้ผิวน้ำและระดับน้ำจะแตกต่างกัน โดยช่วงต่ำกว่าผิวน้ำลงไป กระแสน้ำจะค่อย ๆ ลดความเร็วลง”

การท่องเที่ยวแบบผจญภัยกึ่งอนุรักษ์ธรรมชาติ หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวใด ๆ ก็ตามที่มีองค์ประกอบของความท้าทายหรือเสี่ยงภัย การใช้พลังกำลัง การได้รับความสนุกเพลิดเพลิน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเข้ามาเกี่ยวข้อง

ข้อ 1 ขอบข่าย

กำหนดดัชนีชี้วัดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ดำเนินการทดสอบดัชนีชี้วัดในการประเมินแหล่งท่องเที่ยวตัวอย่าง เพื่อประยุกต์ใช้ในการประเมินแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ดำเนินการตรวจประเมินเพื่อให้การรับรองมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง รวมทั้งเสนอแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ให้แก่ผู้รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยวนำไปปฏิบัติ

ข้อ 2 มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการ และการบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่ง ทั้งนี้ ในแต่ละองค์ประกอบจะมีหลักเกณฑ์และดัชนีชี้วัดในการพิจารณาความมีศักยภาพ ความมีประสิทธิภาพ และความมีคุณภาพ เพื่อใช้ประเมินมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวนั้นด้วย

องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย หมายถึง คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งธรรมชาติประเภทแก่ง ซึ่งเกิดขึ้นจากหลายองค์ประกอบ ทั้งในด้านความสำคัญของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อระบบนิเวศ ความสำคัญต่อมนุษย์จากการเข้าไปใช้ประโยชน์จาก

-2-

แหล่งธรรมชาติ คุณค่าทางด้านการเรียนรู้ และคุณค่าทางด้านจิตใจ รวมถึงความเสี่ยงต่อการถูกทำลายของแหล่งธรรมชาติ ซึ่งหมายถึงภาวะของปัจจัยต่างๆ ที่อยู่รอบๆ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติของแก่งที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติด้านใดด้านหนึ่ง ปัจจัยต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาตินั้น อาจมาจาก ภัยธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้ แต่ไม่สามารถยับยั้งภัยธรรมชาตินั้นได้ และอีกประการหนึ่งเกิดจากการกระทำของมนุษย์ซึ่งอาจจะตั้งใจหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านลบขึ้นกับสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งจะพิจารณาปัจจัยหลัก 2 ด้าน ได้แก่

1.1 คุณค่าด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 10 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) ความกว้างของลำน้ำบริเวณแก่ง
- 2) ความยาวของลำน้ำบริเวณแก่ง
- 3) ความเขียวและความลึกของน้ำบริเวณแก่ง
- 4) ความสะอาดของน้ำบริเวณแก่ง
- 5) ความสวยงามของแก่ง
- 6) ความโดดเด่นเฉพาะตัวของแก่ง
- 7) จำนวนและความถี่ของแก่ง
- 8) สัตว์น้ำที่อาศัยในบริเวณแก่ง
- 9) ความสมบูรณ์ของป่าในบริเวณรอบแก่ง
- 10) เรื่องราวพื้นบ้านที่เกี่ยวข้องกับแก่ง

1.2 ความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) การรุกรานพื้นที่รอบแก่ง
- 2) กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการทำลายสภาพธรรมชาติบริเวณแก่ง
- 3) ความเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากภัยธรรมชาติ

องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนช่วยในการเสริมให้แหล่งธรรมชาตินั้นๆ มีความเหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยว เช่น แหล่งธรรมชาติอาจมีสภาพธรรมชาติที่สวยงามมาก หากแต่ขาดความสะดวกในการเข้าถึง สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้น้อย ขาดความปลอดภัยในการท่องเที่ยว หรือมีข้อจำกัดสูงในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เป็นต้น สำหรับศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว มีเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) โอกาสในการเป็นแหล่งดูสัตว์
- 2) โอกาสในการเป็นแหล่งดูพันธุ์พืช

2.2 การเข้าถึง ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเขตบริการ
- 2) ความเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวหลัก

2.3 ความปลอดภัย ประกอบด้วย 5 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) การวัดระดับน้ำและการแจ้งเตือนถึงการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำแก่นักท่องเที่ยว
- 2) ความปลอดภัยของเส้นทางเข้าสู่ตัวแก่ง และเส้นทางบริเวณแก่ง
- 3) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ
- 4) การเกิดเหตุอันตรายต่อนักท่องเที่ยวจากปัจจัยอื่น
- 5) ความอันตรายของแก่งและเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัย

2.4 ศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของตัวแหล่งท่องเที่ยว
- 2) ความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐในการ

พัฒนาการท่องเที่ยว

องค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ หมายถึง ความสามารถในการควบคุม ดูแลการดำเนินงาน การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. การจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ประกอบด้วย การจัดการด้านการอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการด้านการท่องเที่ยว
2. การจัดการด้านการให้ความรู้และการสร้างจิตสำนึก โดยพิจารณาจากการดำเนินงานขององค์กรที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ในการสร้างเสริมจิตสำนึกและการเรียนรู้ในเรื่องคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ดูแลพื้นที่ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นที่อยู่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว
3. การจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคม พิจารณาจากการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิด การพิจารณาตัดสินใจ การดำเนินการและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ รวมทั้งการกระจายรายได้หรือผลประโยชน์สู่ท้องถิ่น

เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่ง 2 ด้าน ได้แก่

3.1 การจัดการด้านการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 8 ดัชนีชี้วัด ได้แก่

- 1) การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม
- 2) การจัดการด้านภูมิทัศน์และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่
- 3) การจัดการขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด
- 4) การจัดการน้ำเสีย
- 5) มาตรการป้องกันผลกระทบต่อพื้นที่เปราะบาง
- 6) การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว
- 7) การจัดการด้านการใช้ประโยชน์ของแหล่งท่องเที่ยว
- 8) การติดตามประเมินผลกระทบ

-4-

- 3.2 การจัดการด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณเส้นทางเดินเข้าสู่ตัวแก่ง
 - 2) ความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐาน
 - 3) มาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัย
 - 4) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย
 - 5) การให้บริการ
 - 6) การจัดการด้านการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบที่ 4 การบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 4.1 ศักยภาพในการจัดกิจกรรมการล่องแก่ง ประกอบด้วย 4 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) ระดับความยากง่ายของการล่องแก่ง
 - 2) โอกาสในการพบแหล่งธรรมชาติประเภทอื่น
 - 3) จุดปล่อยเรือ/แพ
 - 4) จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจกรรมการล่องแก่ง
- 4.2 การบริหารจัดการนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 10 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) ชี้แจงให้นักท่องเที่ยวทราบถึงกฎระเบียบและข้อห้ามก่อนการล่องแก่ง
 - 2) อธิบายเกี่ยวกับเส้นทางล่องแก่ง
 - 3) ให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการล่องแก่ง
 - 4) สาธิตวิธีใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการล่องแก่ง
 - 5) กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อแพ 1 ลำ
 - 6) จัดที่นั่งที่เหมาะสมให้แก่นักท่องเที่ยว
 - 7) แบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวตามประสบการณ์และความเสี่ยง เช่นการว่ายน้ำ ผู้สูงอายุ เป็นต้น
 - 8) ดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวขณะล่องแก่ง
 - 9) อธิบายเทคนิคขณะล่องแก่ง เช่น การโน้มตัว การหมอบ เป็นต้น
 - 10) ควบคุมนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อห้าม
- 4.3 ความพร้อมด้านบุคลากร ประกอบด้วย 5 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) มีหัวหน้า/ผู้จัดการในการกำกับดูแลกิจกรรมล่องแก่ง
 - 2) มีผู้ควบคุมเรืออย่างที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ
 - 3) มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ
 - 4) มีความพร้อมและเพียงพอของบุคลากรในการทำงาน
 - 5) มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในที่งาน
- 4.4 ความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ 10 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) คู่มือการล่องแก่ง
 - 2) เสื้อชูชีพ

- 3) หมวกนิรภัย/หมวกกันกระแทก
 - 4) รองเท้า
 - 5) เรือ/แพ
 - 6) ไม้พาย
 - 7) อุปกรณ์ให้สัญญาณ เช่นนกหวีด เป็นต้น
 - 8) ถูเชือกช่วยชีวิต
 - 9) ชุดปฐมพยาบาล
 - 10) วิทยุสื่อสาร
- 4.5 หลักประกันภัยแก่นักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 ดัชนีชี้วัด ได้แก่
- 1) การประกันภัย
 - 2) แผนการจัดการความเสี่ยง
 - 3) บุคลากรดูแลด้านสุขภาพและปฐมพยาบาล

ข้อ 3 การวัดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง นอกจากจะเน้นไปที่คุณค่าหรือความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีศักยภาพในการดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมแล้ว ยังพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดการการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติดั้งเดิม ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว และความปลอดภัยจากกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทแก่งด้วย จึงสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีตามลักษณะของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ ได้แก่

กรณีที่ 1 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่ไม่มีกิจกรรมการล่องแก่ง จะทำการประเมินจำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ

กรณีที่ 2 การประเมินแหล่งท่องเที่ยวประเภทแก่งที่มีกิจกรรมการล่องแก่ง จะทำการประเมินทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและความเสี่ยงต่อการถูกทำลาย ศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การบริหารจัดการ และการบริหารจัดการกิจกรรมการล่องแก่ง

ข้อ 4 การตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

“การประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง” หมายถึง กระบวนการและวิธีการตรวจสอบและประเมินมาตรฐานด้านต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

“เครื่องหมายรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง” หมายถึง เครื่องหมายที่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้ออกให้ เพื่อแสดงคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน

/“สำนักงาน”...

-6-

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ว่าด้วยการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

“หนังสือรับรอง” หมายถึง หนังสือรับรองที่สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวออกให้เป็นหลักฐานแสดงคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ที่ผ่านการประเมินมาตรฐาน

“ผู้อำนวยการ” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

“คณะทำงาน” หมายถึง คณะบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจากสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว หรือคณะกรรมการ

ข้อ 1 ให้มีคณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่งระดับชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน มีจำนวนไม่เกิน 15 คน ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวแต่งตั้ง

ข้อ 2 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวกำหนด

ข้อ 3 ให้มีคณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่งระดับจังหวัดคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกิน 9 คน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

ข้อ 4 ให้คณะกรรมการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่งระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนด

ข้อ 5 ความเป็นมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ที่ผ่านการประเมินและได้มาตรฐาน จะได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานพร้อมหนังสือรับรองมาตรฐาน ตามที่กำหนด

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง ที่ได้มาตรฐานจะได้รับการประเมินใหม่ทุก 2 ปี หากมีระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจะถูกถอดถอนการรับรองมาตรฐาน พร้อมทั้งต้องส่งคืนเครื่องหมายรับรองมาตรฐานและหนังสือรับรองมาตรฐานต่อสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

รายชื่อคณะผู้จัดทำ

1. ว่าที่ร้อยตรีอานุกาพ	เกษรสุวรรณ	ที่ปรึกษา
2. นางชุตินา	พัฒนราช	ที่ปรึกษา
3. นางพัชราภรณ์	ทวีกสิกรรม	คณะทำงาน
4. นางสาววรุณกาญจน์	ฐิติธรรมาภรณ์	คณะทำงาน
5. นางสาวศุสัีวรรณ	ดีที่สุด	คณะทำงาน
6. นางสาวสิริพร	นามพิทักษ์สุข	คณะทำงาน
7. นางสาวสำพันธ์	ขุนราช	คณะทำงาน
8. นางสาวชญาภา	ไชยวุฒิ	คณะทำงาน
9. นางสาวศิริพร	ลิมพฤษ์เกษม	คณะทำงาน
10. นางสาวสุพัฒนา	ศักดิ์ปิยะพันธ์	คณะทำงาน
11. นางสาวฐิติกา	คงพลาย	คณะทำงาน
12. นางสาวเพ็ญนภา	ปัญญาธนัญไชย	คณะทำงาน
13. นายโกวิท	รักตะกนิษฐ์	คณะทำงาน

ลิขสิทธิ์ของ

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

154 ถนนพระรามที่ 1 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร./โทรสาร 0 2219 4039 เว็บไซต์ <http://www.tourism.go.th>

สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สนามกีฬาแห่งชาติ ถนนพระรามที่ 1 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2219-4010-17, แฟกซ์ 0-2219-4039, <http://www.tourism.go.th>